

ಪಟ್ಟಣ ನಹಕಾರ

ಬ್ರಹ್ಮಂಜಿಲ್ ತುಳಂಡು

ಪಟ್ಟಣ ನಹಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮಂಜಿಲ್ ದ್ವೇ ಮಾಲಿಕ

ನಂಪುಟ : ೯
ನಂಜಿಕೆ : ೫
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ - ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2018
ಪುಟುತ್ವ : ೪೪

ಕರೆನ್ಸಿ ನೋಟಗಳ ಮೇಲೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು
ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿ ಜಿತ್ತು ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದು ಯಾವಾಗೆ?

ಅಕ್ರೋಂಚ್ ಕ್ಯಾರ್ಡ್ ಆದರೆ
ಬ್ರಹ್ಮಂಜಿಲ್ ಕೊಣೆ ಕೊರುತ್ತಾ..?
ಅರ್ಜಣ ಲಿಯಾನ್ ಏನೇಂಟ್ತು..?

ಜನರಿಗೆ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಬಿಲವು?

ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಂಭ್ರಮಾಜರಣೀಯಲ್ಲ
ದಿ ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಕ್ ಕ್ಲಾಟ್ ಮಚೆಂಟ್ಸ್
ಕೋ-ಆಪ್ ಬ್ರಹ್ಮಂಜಿಲ್

► ದಿನಾಂಕ : 04.09.2014ರಂದು ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಕನಾಡಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳದ ರಂಗನೇ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ವಾಷಿಕ ಮಹಾನಭೇಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎ. ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಒ.ಎನ್. ಪರಮೀವಯ್ಯನವರು ಉಂಟಾಗಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಸ್ಥಿತಿಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

► ದಿನಾಂಕ : 15.09.2014ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೂನಿಯನ್‌ನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮತ್ತು ಪತ್ತಿನ ಸಂಘರ್ಷ ಮಹಾಮಂಡಳದ 42ನೇ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ವಾಷಿಕ ಮಹಾನಭೇಯ ಜರುಗಿತ್ತು.

► ದಿನಾಂಕ : 16.09.2014ರಂದು ದಿ ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಕ್ ಕ್ಲಾಥ್ ಮಚೆಂಟ್ಸ್ ಹೋ-ಆಪರೇಟರ್‌ ಬ್ಯಾಂಕನ ಸುವಣ್ಣ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕನ ಸ್ವರಂ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಓಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು.

ಅತ್ಯೇಯ
ಸಹಕಾರ
ಬಂಧುಗತೀಲಿ...

► ಎಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಅರಿವು ಮೂಡಲು

“ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ನಡೆದಾಡಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಹೀಳಿಗೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಲಿದೆ.” ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ವಿಶ್ವ ಶ್ರಾತ ಭೌತಿವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಅಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಬಿನೋಸ್‌ನೇ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿವು. ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಾದ್ಯಂತ ಪರಸ್ಪರ ಜನಗಳ ನಡುವೆ, ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವೆ, ಜಾತಿಗಳ ನಡುವೆ ಅವನಂಬಿಕೆಗಳ ಹಂಟ್ವ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಅರಿತಂತೆ; ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಕುರಿತಂತೆ ಅಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಬಿನೋಸ್‌ನೇ ಮೇಲಿಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಾತು ಸುಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ! ನೋವ್ ತರುವ ವಿಷಯವಲ್ಲವೇ ಇದು. ಅವರು ಮಾತುಗಳು ಇಂದು ನಿಜವಾಗುವ ಸನ್ನಿಹಿತವೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವ್ಯಧಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ಸಂದೇಶ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾಕೆ ‘ಮಹಾತ್ಮ’ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಶ್ರಾತ ಮಾತುಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ಕರೆದವರು ಯಾರೋ ಬಾಲ ಬಡುಕರು, ವಂದಿಮಾಗಧರೂ ಅಲ್ಲ, ಸ್ವತ ಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಗೂರ್ ಅವರು. “ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಂದರು ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ನಿರ್ಗತಿಕರ ಹಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರನ್ನು ಬೇರೆರತ್ತಾಗಿ ತನ್ನ ರಕ್ತ ಮಾಂಸಗಳಂತೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಸತ್ಯ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು,” ಎಂದು ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೋರ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಎಲೋ ಡ್ಯುರಾಂಟ್, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ; “ಬುದ್ಧನ ಬಳಿಕ ಬೇರಾಪುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತು ಹೀಗೆ ಗೌರವಿಸಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂತ ಪ್ರಾನ್ವಿಸ್ ಅಸ್ವಿಸಿಯ ಬಳಿಕ ಇನ್ನಾಪುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮೃದುಲತೆ, ನಿಸ್ಸುಹತೆ, ಆತ್ಮದ ಸರಳತೆ ಹಾಗೂ ವೈರಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ತೋರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರೊಬ್ಬರ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ದೇಶವೊಂದರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮಹಾ ಘಟನೆಯಿದು.” ಹೀಗೆ ಜಗದಗಲ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಮಹಾ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಸಮಾಜದ ಅಶ್ವಯಂತ ಕೆಳ ಸ್ತರದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರ ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ನಿಂತು ನೋಡುವುದರಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದಾದ ತತ್ವವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವತ ಅದರಲ್ಲಿ ತೋಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆ ಗಮನಿಸಿ; ಎಲ್ಲಾ ತೋರಿಕೆ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕ್ಷೋಣ ಪೊರಕೆ ಹಿಡಿದು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕ್ಷೋಣರಾಗಳಿಗೆ ಮೋಸ್ ಕೊಡುವುದು, ಚರಕ ಹಿಡಿದು ಚಕ್ಕ ತಿರುಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಜಾಹಿರಾತು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು, ತಾವು ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳಿಂದು ಬೀಗುವುದು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಾ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯ ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳು ಮೌನವಾಗಿ, ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೌನ ಮುರಿದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಅರಿವು ಮೂಡಲಿ ಎಂದು ನನ್ನಂತೆ ಹಲವರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಸಂಪುಟ : ೭

ಸಂಚಿಕೆ : ೫

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ದ್ವೀಪಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್/ಅಕ್ಟೋಬರ್ : 2018

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎ. ಹಾಣೀಲ

ಗೌರವಾದ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಜ.ಎನ್. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಮಂಡಳೇಕ ಎನ್. ಕೆರೋರೆ

ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾರ್ಥಿಕಾರಿ / ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬೈರಂಪ್ಪ

ಉಪಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾರ್ಥಿಕಾರಿ / ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು
ಸಂಚಿಕೆ ವಿನ್ಯಾಸ / ನಿರ್ವಹಣೆ :

ವಣಿ ಕರ್ಮಾನ್ವಯನೆ

ಪ್ರೈಸ್‌ಟಿಕ್ :

ಕನಾಡಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಪಟ್ಟಣ
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳ ನಿ.,

ನಂ. 132, ಕೆ.ಎಂ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 27

ದೂರವಾಣಿ :

080-22233662, 080-22279574

ಫೋನ್ : 080-22220774

ಇ-ಮೇಲ್ :

editorkubf@gmail.com

ಅಂತರಾಳ :

www.kubfed.com

ಮುದ್ರಣ :

ನವರತ್ನ ಶ್ರೀಂಟರ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕರೆನ್ನಿ ನೋಟುಗಳ ಮೇಲೆ ವೊಟ್ಟಿನೊದಲು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಜಿತ್ ಮುದ್ರಿಸುವ
ಯಾವಾದ? 6

ಹಳೆ ಸಾಲಗಾರಿಗೆ ಒಳ್ಳಿದರ ಕಿಡಿತ ಏತಿಲ್ಲ? ಅರೋಜಿನೆ ಸುತ್ತಿಲಂ ಪ್ರಶ್ನೆ 8

ದೇಶದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪೆಲೆಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 9

ರಾಜೀವ್ ಬಿಲವ್ಯಾಧಿಗೆ ತ್ರಾಮ: ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಅರುಣ್ ಜ್ಯೇಷ್ಠ 11

ದೇನಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಪ್ ಬರೋಡಾ, ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಳಿನ 12

ದೇಶದ 431 ಶ್ರೀಮಂತರ ಬಳ 1000 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಗ್ರಹ 14

ದಿ ಮೃಸೂರು ಸಿಲ್ಕ್ ಕಲ್ಲು ಮಳೆಂಟ್ ಕೋ-ಆಪ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 15

ಹಣದ ಕರೆನ್ನಿಗಳ ವಿನಿಯು ದರ 19

ಜನಲಿಗೆ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಬಲವು? 22

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ, ಅಭವ್ಯಾಸಿ ಕಾರೂ ಲಾಭದಾಯಕತೆ..
..... 27

ಕಲವೆ ಬಿನದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕಪೊನಲ್ಲಿ ಹಣ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ನಾಧ್ಯ; ಆದರೆ 30

‘ಭಿಮ್’ ಆಪ್ ಬಳಕೆದಾರರು ಸುನ್ ಮಾಡ್ಲೆ ಓದಿ ಈ ಸುದ್ದಿ 33

ಅಕ್ರೋಂಟ್ ಹ್ಯಾಕ್ ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೊಂಡೆ ಹೊಲರುತ್ತಾ? ಅರೋಜಿನ ನಿಯಮ
ಎನ್ನೇಂತೆ? 34

ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ದಣ್ಣರ ಅನಿಸಿಕೆ 37

ಇಂದ್ರಾ ನೃತ್ಯನ್ 39

ಪತ್ರಗಳು 41

ಆತ್ಮೀಯ ಸಹಕಾಲಿನಳೇ

► ಡಿ.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

► ಬಿ.ಎಸ್. ಪರಮಾತ್ಮಿವರ್ಯು

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಬಡ್ಡಿ ದರ ಕುರಿತು ಸುಖ್ರೀಂ ಕೋಟ್‌ ಪ್ರಶ್ನೆ; ಈಗ ಜೆಂಡು ಆರ್.ಜಿ.ಎ. ಅಂಗಡಿದಲ್ಲಿದೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುಖ್ರೀಂ ಕೋಟ್ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು; ಜಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗೃಹಸಾಲಗಳು, ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ ವಸ್ತುಗಳ ಖರೀದಿ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬದಲಾಗುವ ಬಡ್ಡಿ ದರದಂತೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಕೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ 10 ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ರೆಪೋ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇಳಿಕೆಯ ಲಾಭವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆರ್.ಬಿ.ಎ. ಮೌನವಾಗಿರುವುದು ಎಕೆ ಎಂದು ಸುಖ್ರೀಂ ಕೋಟ್ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ.

ಇದು ಸಹಜವಾದದ್ದೇ, ನಾಯಿವಾದದ್ದೇ. ಆರ್.ಬಿ.ಎ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ರೆಪೋ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಸುತ್ತೇಲೇ ಬಂದಿದೆ ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು ಇಳಿಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನೀಡುವ ಹೊಸ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿತರಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಲಪಡೆದಿರುವ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿದರ ಕಡಿತದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವರ್ಗಾಯಿಸದೆ ಹಳೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನೇ ವಿಧಿಸುತ್ತಿವೆ.

‘ಇದರಿಂದ ಗೃಹ, ಶೀಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಲಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ವಂಚನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸಹಜ ನಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು’ ಎಂದು ಅರ್ಜಿದಾರರಾದ ‘ಮನಿಲ್ಯಾ ಫೌಂಡೇಶನ್’ ಕಳೆದ ಅಕ್ಷೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರ್.ಬಿ.ಎ.ಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ‘ಹಳೆಯ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಡ್ಡಿದರ ಕಡಿತ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮೋನ ಹಾಗೂ ಫೋರ ಅನ್ಯಾಯ’ ಅಪ್ಪು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ಸಾಲಗಾರಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. 1ರಪ್ಪು ಬಡ್ಡಿದರ ಕಡಿತದ ಲಾಭವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ರೂ.10,000 ಕೋಟಿ ಲಾಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸುಖ್ರೀಂ ಕೋಟಿನ ಹಿರಿಯ ವಕೀಲು ಶ್ರೀ ದಿವಾನ್ ಅವರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕುರಿತಂತೆ, 2017ರ ಅಕ್ಷೋಬರ್ 12ರಂದು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 2017ರ ದಿಸೆಂಬರ್ 26ರಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ ಆರ್.ಬಿ.ಎ. ಈ ವಿಷಯ ತನ್ನ ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಗತಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಆಕ್ರೋಪಣೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಇನ್ನು ಆರು ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಆರ್.ಬಿ.ಎ. ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮನಃ ಈ ಸುಖ್ರೀಂ ಕೋಟ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಾನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ನೇತ್ಯತ್ವದ ಪೀಠ ಆದೇಶಿಸಿದೆ. ಈಗ ಜೆಂಡು ಆರ್.ಬಿ.ಎ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಲಪಡೆದಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರು ಆರ್.ಬಿ.ಎ. ಕಡೆ ಕುಶಾಹಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಕೂಡ ನೋಡುತ್ತೀದ್ದೇವೆ.

**ಕರೆಸ್ನಿ ನೋಟುಗಳ
ಮೇಲೆ ಮೊಷ್ಟುಮೊದಲು
ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿ ಚಿತ್ರ
ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದು ಯಾವಾಗೆ?**

ಗಾಂಧಿಜಯ ನೋಟೋಂವನ್ನು
ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸುವ ಮೊದಲು
ಹಲವು ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ
ಭಾರತೀಯ ಕರೆಸ್ನಿಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ
ಚಿಡುದಂಡಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. 1949ರಲ್ಲಿ
ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ 1 ರೂಪಾಯಿ
ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅಶೋಕ ಸಂಭವನ್ನು
ಮುದ್ರಿಸುತ್ತು. 1950ರಲ್ಲಿ ಹೊನ್ಯಾ
ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂದಿ ಭಾಷ್ಯಕ
ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಧಾನ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಹಂದಿ
ಭಾಷ್ಯಲ್ಲಿ ನೋಟಗಳ ಬಹುವಚನವಾಗಿ
ಹೆಚ್ಚಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ರುಪ್ಯಯಾ ಹೋರಿ
ರೂಪಾಯಿ ಅಂತಹು. 1954ರಲ್ಲಿ
ರೂ.1,000, ರೂ.5,000 ಮತ್ತು
ರೂ.10,000 ಅಧಿಕ ಮುಖ್ಯ ಲೆಣಿ
ನೋಟುಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಮರು
ಜಾಲಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ಮುಂಬೈ : ಎವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದೇಶದ ಪಿತಾಮಹ ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿಯವರ 100ನೇ ಜಯಂತಿ. ಅವರ ಸೃಜನಾರ್ಥ 100 ರೂಪಾಯಿ ಮುಖ್ಯ ಲೆಣಿ ನೋಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು.

1947ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಕರೆಸ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜನ ಚಿತ್ರದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ಬಂತು. ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಿತು. ಇದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಬದಲಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೊರೆಯ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾರನಾಥದ ಸಿಂಹದ ರಾಜಧಾನಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1969ರಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿ ನೋಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇವಾಗ್ರಾಮ ಆಶ್ರಮದ ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕುಳಿತಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿತು. ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಕರೆಸ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು 1987ರ ನಂತರ. 500 ರೂಪಾಯಿ ಸರಣಿ ನೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಯ ನಗುವ ಮುಖಿದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುದ್ರಿಸಿತು. ನಂತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮುಖಿ ಬೆಲೆಯ ನೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಗಾಂಧಿಜ ಚಿತ್ರ ಮುದ್ರಿಸಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಗಾಂಧಿಜಯ ನೋಟೋಂವನ್ನು ನೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸುವ ಮೊದಲು ಹಲವು ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಗಾಂಧಿ ಚಿತ್ರವಿರುವ ವಿವಿಧ ನೋಟಗಳು.

ಕರೆನ್ನಿ ಮೌನ್

1949ರಲ್ಲಿ ಇಡುಗಡೆಯಾದ 1 ರೂ. ಮೌನ್ ನೋಟು

ಹಂಬಿನ 5 ರೂ. ಮೌನ್ ನೋಟು

ಹಂಬಿನ 10 ರೂ. ಮೌನ್ ನೋಟು

ಹಂಬಿನ 50 ರೂ. ಮೌನ್ ನೋಟು

ಹಂಬಿನ 500 ರೂ. ಮೌನ್ ನೋಟು

ಹಂಬಿನ 500 ರೂ. ಮೌನ್ ನೋಟು

ಕರೆನ್ನಿಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. 1949ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ 1 ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅಶೋಕ ಸ್ಥಂಭವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿತ್ತು. 1953ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೆ ವೀಶೇಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೋಟಿಗೆ ಬಹುವಚನವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ರುಪಯ ಹೋಗಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. 1954ರಲ್ಲಿ ರೂ. 1,000, ರೂ.5,000 ಮತ್ತು ರೂ.10,000ದ ಅಧಿಕ ಮುಖಿಯೆಯ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಮರು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ಸಾಮಿರ ಮುಖಿಯೆಯ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ತಂಜಾವೂರು ದೇವಾಲಯ ವೀಶೇಷತೆಗಳು, 5 ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಗೇಟ್ ವೇ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು 10 ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟಿನಲ್ಲಿ ಲಯನ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್

ಆಫ್ ಅಶೋಕ, ಅಶೋಕ ಸ್ಥಂಭಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಅಧಿಕ ಮುಖಿಯೆಯ ನೋಟುಗಳ ಚಲಾವಣೆಯನ್ನು 1978ರಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

1980ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನೋಟುಗಳ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ ಬದಲಿಗೆ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದ ಬೆಳವಣಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು. ಆಯ್ದಬಟ್ಟ, ಒಲಿರ್ಗ್, ಕೊನಾಕ್ರ್ ಎಂಬ ಮತ್ತು ನವಿಲುಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ಆರೋಬಿಂ 1996ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಭಾವಚಿತ್ರವಿರುವ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿತು.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಗರಣಾರ್ಥ ಸಿವಿಲಿ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಾತ್ಮಕ

ಹೊಸದಿಲ್ಲ: ಕೇಂದ್ರ ವಿಚಳ್ಳಾ ಆಯೋಗವು (ಸಿವಿಸಿ) ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 100 ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ವಂಚನೆಗಳ ವಿಶೇಷಜ್ಞ ಬಳಗೊಂಡ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಜ್ಯುವೆಲ್ಲರಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉದ್ಯಮ, ಕೃಷಿ, ವೈಮಾನಿಕ, ಸೇವೆ ಸೇರಿ 13 ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲಗಳು ವಂಚನೆ ಅಥವಾ ಹಗರಣಾರ್ಥಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿವಿಸಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟು 100 ಸಾಲ ವಂಚನೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಟಿಎಂ ನಗದು ವಿತರ್ ದ್ವಾರಾ ಮಿತಿ: ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ತೆಗೆದುಬಂದು?

ಎಟಿಎಂಗಳಿಂದ ನಗದು ವಿತ್ ದ್ವಾರಾ ಮಾಡುವಾಗ ಖಚಿತ ಮಿತಿಗಳಿದ್ದು, ಇದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಬಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಹಕರು ತಮ್ಮ ಖಾತೆಯಿಂದ ಹಣ ಹಿಂಪಡಿಯುವ ಪ್ರಮಾಣವು ಅವರು ಹೊಂದಿರುವ ಖಾತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಸ್‌ಪಿ, ಎಡ್‌ಎಫ್‌, ಪಿ.ಎನ್.ಬಿ, ಐಸಿಸಿಬಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಎಟಿಎಂ ನಗದು ವಿತ್ ದ್ವಾರಾ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಡಲಾವಣೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಯಾವ ಮಾದರಿಯ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಮಿತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಟಿಎಂ ಮೂಲಕ ಈ 16 ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಸ್‌.ಬಿ.ಎ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಗಳೇ ತನ್ನ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ದಿನಪ್ರೋಂದಕ್ಕೆ ಎಟಿಎಂ ವಿತ್ ದ್ವಾರಾ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ. 40,000 ದಿಂದ ರೂ. 20,000 ಕ್ಕೆಂಳಿಸಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯು ಎಸ್‌.ಬಿ.ಎ. ಕಾರ್ಡ್‌ಸಿಕ್ ಮತ್ತು ಮಾಸ್‌ಪ್ರೋ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಿದೆ.

ಐಸಿಸಿಬಿ ಬ್ಯಾಂಕ್: ಐಸಿಸಿಬಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕರು ದಿನಪ್ರೋಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 50 ಸಾವಿರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಎಟಿಎಂಗಳಿಂದ ವಿತ್ ದ್ವಾರಾ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೇರೆ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಮತ್ತಿ ಐಸಿಸಿಬಿ ಟ್ರಿಬ್ಲೆಚ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಿಂಗ್ ಟ್ರೆಕ್ಸಾನಿಯಂ ಡೆಬಿಟ್

ಕಾರ್ಡ್ ರೂ. 1,00,000. ಐಸಿಸಿಬಿ ಸ್ಟ್ರೋ ಶಾಪರ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ರೂ. 75,000. ಐಸಿಸಿಬಿ ಸ್ಟ್ರೋ ಶಾಪರ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ರೂ. 50,000 ಮತ್ತಿ ಇದೆ.

ಪಂಚಾಬ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಂಚಾಬ್: ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪಾಟ್ಟಿನಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕ್ಲೂಸಿಕ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಗದು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎರಡೂ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ರುಪೇ ಮತ್ತು ಮಾಸ್‌ಪ್ರೋ ರೂಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಪಿ.ಎನ್.ಬಿ. ಪ್ಲ್ಯಾಟಿನಂ ಕಾರ್ಡ್ ರೂ. 50,000 ಪ್ರತಿದಿನ. ಕ್ಲೂಸಿಕ್ ಕಾರ್ಡ್ ರೂ. 25,000. ಆಕ್ಸಿಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಕ್ಸಿಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಲವಾರು ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಸಿಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಬಗ್‌ಂಡಿ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿದಿನ ರೂ. 3,00,000 ವಿತ್ ದ್ವಾರಾ ಮಾಡಬಹುದು. ಟ್ರೆಕ್ಸಾನಿಯಂ ಪ್ರೈಮ್ ಏ ಪ್ಲಸ್ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ರೂ. 50,000 ವಿತ್ ದ್ವಾರಾ ಮಾಡಬಹುದು.

ಎಂ.ಡಿ.ಎಫ್.ಎ. ಬ್ಯಾಂಕ್: ಎಂ.ಡಿ.ಎಫ್.ಎ. ತನ್ನ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಎಟಿಎಂ ಗಳಿಂದ ಪ್ಲ್ಯಾಟಿನಂ ಚಿಪ್ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 1 ಲಕ್ಷ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಇತರ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಮಿತಿಗಳು, ಟ್ರೆಕ್ಸಾನಿಯಂ ರಾಯಲ್ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್: ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 75,000, ಕೆಜಿಶಾಪ್ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್: ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 25,000 ರುಪೇ ತ್ವಿಮಿಯಂ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್: ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 25,000 ಕೆಜಿಶಾಪ್ ಟ್ರೆಕ್ಸಾನಿಯಂ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 50,000 ಮತ್ತಿ ಇದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಬರ್ಮಾಡಾ: ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಬರ್ಮಾಡಾದ ರುಪೇ ಕ್ಲೂಸಿಕ್ ಕಾರ್ಡ್ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 25,000 ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇತರ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಮಿತಿಗಳು; ಬರ್ಮಾಡಾ ಮಾಸ್‌ಪ್ರೋ ಪ್ಲ್ಯಾಟಿನಂ ಕಾರ್ಡ್ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 50,000 ರುಪೇ ಪ್ಲ್ಯಾಟಿನಂ ಕಾರ್ಡ್ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 50,000 ವೀಸಾ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಕಾರ್ಡ್: ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 25,000 ಮಾಸ್‌ಪ್ರೋ ಕ್ಲೂಸಿಕ್ ಕಾರ್ಡ್ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 25,000 ವೀಸಾ ಪ್ಲ್ಯಾಟಿನಂ ಚಿಪ್ ಕಾರ್ಡ್: ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 1 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತಿ ಇದೆ.

ದೇಶದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪೆಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಮೊಜದಿಲ್ಲಿ : ದೇಶದ ಸಮಸ್ತ ನಾಗರಿಕರ ಮನೆ ಭಾಗಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನೇವೆ ಒದಗಿಸುವ ಮಹತ್ವಕೂಂಡಿಯ "ಇಂಡಿಯಾ ಮೋಸ್ಟ್ ಪೆಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್" (ಇಪಿಪಿಬಿ)ಗೆ ಪ್ರಥಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಜಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಕುಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹಾ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ 3 ಲಕ್ಷ ಅಂಚೆ ಪೇಡೆಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಂಚೆ ಸೇವೆಕರು ಸರ್ವಾಗಲಿದ್ದಾರೆ.

ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇನು ? : ಫೋಸೋಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬಿಳಾಪಾತ್ರ, ಮರ್ಚಿಂಟ್‌ ಪೆಮೆಂಟ್, ಎಂಟರೋಪ್‌ಸ್ಟ್ರೋ ಪೆಮೆಂಟ್ ಮಾದರಿಯ ಸೇವೆಗಳು ಲಭ್ಯ. ಇಪಿಪಿಬಿಗೆ ನೇರ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಕ್ರೇಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಂಚಾಂಜ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಪಿಎಂಬಿ), ಬಜಾರ್ ಅಲಯನ್ ಟ್ರೇಫ್ ಇನ್‌ನಾರೆನ್ ಜರ್ಗೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿರುವ ಐಬಿಎಂ, ಥ್ರೇಂಪಾರ್ಟ್ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ವಿಮೆ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳು ನೀಡುವ ಬಹುತೇಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನೇ ಐಬಿಎಂ ಕೂಡ ನೀಡಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ಉಳಿತಾಯ, ಉಲ್ಲಿತಾಯ ಶಾತ್ಮಕ ವಾರ್ಷಿಕ ಕೆ. 4ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಗದು ವರ್ಗಾವಹನೆ, ಡ್ರೆಕ್ಸ್ ಬೆನಿಫಿಟ್‌ಕ್ರೊನ್‌

ಸೇವೆ ಪಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗ : ನಾಗರಿಕರು ಐಬಿಎಂ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಅಂಚೆ

ಕಚೇರಿಯ ಕೆಂಟರೋಗಳಲ್ಲಿ, ಮೃಕ್ಹೇಲ್ ಎಟಿಎಂಗಳಲ್ಲಿ, ಇಂಟರ್‌ಎಚ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಮೊಬೈಲ್ ಆಯ್‌ಪ್ರೋ, ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಅಥವಾ ಐಆರ್ ಸೇವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಪಿಪಿಬಿ ಲಭ್ಯ ? : ದೇಶದ ಒಟ್ಟು 650 ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಗಳು ಹಾಗೂ 3,250 ಸೇವಾ ಕೆಂಪ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಪಿಪಿಬಿ ಸೇವೆ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಡಿಸೆಂಬರ್ ವೇಳಿಗೆ 1.55 ಲಕ್ಷ ಕೆಂಪ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 1.30 ಲಕ್ಷ ಕೆಂಪ್ರೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇ ಸೇವೆ ನೀಡಲಿವೆ.

ಹಾನಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಇದ್ದು? ಹಾಗಾಗ್ರೇ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಶಾತಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್

ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಹಾಗಾಗ್ರೇ ಅಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಹಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಹಣಿಯನ್ನು ಅಥಾವ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬಂದು ವೇಳಿ ನೀವು ಹಣವಿಟ್ಟಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅವೃವಹಾರ ನಡೆದು ಹಣವೆಲ್ಲ ಖಾಲಿಯಾದರೇ ಅಥಾವ ನಷ್ಟವಾದರೇ ಅದಕ್ಕೆ ನೇರ ಹೊಣೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರೇ ಹೊರತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲ.

ಹೌದು, ಇತಂಹದೊಂದು ಅನುಮಾನ ಮಾಡುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ತೇವಣಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಆತಂಕ ಬೇಡ. ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಜರ್ಗೆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ತೇವಣಿಯಿಟ್ಟವರು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ ಅನುಮಾನ ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಟ್ಟವರ ಕಥೆ ಏನು ಅನುಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಜಿಂತೆ ಈಡಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಆದರ ಲಾಭ ನಷ್ಟವನ್ನು ಖಿದ್ದು ಕೇಂದ್ರವೇ ಮೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವಿಟ್ಟಿರುವವರ ಸೇಫ್ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳು ಆರೋಬಿಂ ಅಡಿಗೆ ಬಂದ್ರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳೇ ಮೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗ್ರೇ ಆದರ ನಷ್ಟವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳೇ ಮೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಾದವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ಕೆಲಸ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳು ನೀಡಿರುವ ಸಾಲಗಳು ಕೂಡ ವಾಪಸ್ತು ಬಾರದೇ ಇರುವುದು ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳ ಹಿತ ಕಾಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಲಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯಗಳು ಹಾಳಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂದಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

10 ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯಲಂದಲೇ ವಿಶ್ರಿತ ಕೊರತೆ!?

ಮೊಕದಿಲ್ಲಿ : ಭಾರತದ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಕೊರತೆಯು ಮೌಲ್ಯ ಹುಸಿತದ ನಂತರ ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ಮಂದಿ ಭಾರತೀಯರ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚಗಳೇ ಭಾಗಶಃ ಕಾರಣ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಇನ್‌ಟ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಚ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಎಸ್ ಅಂಡ್ ಪಾಲಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ರತ್ನೋರಾಯ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

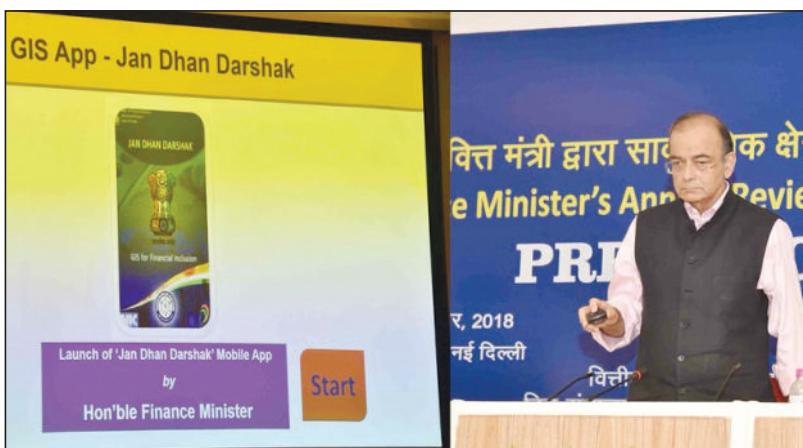
“ಈ 10 ಕೋಟಿ ಜನರು ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಗಳ ವಾಹನ, ಉನ್ನತ ಶೀಕ್ಷಣ, ವಿಮಾನಯಾನ, ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚವೇ ಸಿಂಹಿ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ,” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

“ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿತ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಾ ತ್ಯಾಲದ ಏರಿಕೆ ಪರಿಣಾಮ ಭಾರತದ ಸಿಂಹಿ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದೆ. ಭಾರತದ ಸ್ಥಾಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ದುರ್ಭಲವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶೀತಾಪಾದರೆ, ಭಾರತವು ಸೀನುತ್ತದೆ,” ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

“ಭಾರತದ ಶ್ರೀಮಂತ ಭಾರತೀಯರು ಬಳಸುವ ಸರಕು-ಸೇವೆಗಳು ನಷ್ಟ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, ಉನ್ನತ ಶೀಕ್ಷಣ, ವಾಯುಯಾನ, ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ವಿಚುರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಸಿಂಹಿ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ.” ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯದ ಈ ಆರ್ಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಳಿದೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಜೊತೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ ಹೇಳಿದೆ. ಜನಾರ್ಥನ್ ಡರ್ಫ್ ಆಪ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಈ ಆಪ್ ನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಯ ವಿವರವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದ್ದು ಜೊತೆಗೆ ಐಫೋನ್‌ಸ್ಪಿ ಕೋಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯಿರಲಿದೆ. ಎಟಿಎಂ ಕಾಡ್‌ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗಲಿದೆ. ಈ ಆಪ್ ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಶ್ರೀಯೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯಿರಲಿದೆ.

ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ MSME ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಹತ್ವದ ಶೀಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗೆ ಹೋಗದೆ MSMEಗೆ 59 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

ಈ ಘ್ರಾಂಟ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗಲಿದೆ. ದಾವಿಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ನೀವು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೇರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲಿದೆ.

ರೂಪಾಯಿ ಬಲವೃದ್ಧಿಗೆ ಕ್ರಮ : ಹಣಕಾಸು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಅರುಣ್ ಜ್ಯೇಣ್

ಮೌಷಿದಳ್ಲಿ : ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿತ ಮತ್ತು ಇಂಥನ ಬೆಲೆ ವರಿಕೆಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇದರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪಂಚ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಥಾನಿ ಮೋದಿ ಅವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಏರಡು ದಿನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಾಮರ್ಶನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಗವರ್ನರ್ ಉಚ್ಚಿತ್ರ ಪಟ್ಟಿಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರು.

ಮೌದಲ ದಿನದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಕೊರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅದು ನಿಗದಿತ ಗುರಿ ಮೀರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಅರುಣ್ ಜ್ಯೇಣ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ, ತೈಲ ಬೆಲೆ ವರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಅಬಕಾರಿ ತೆಗೆದೆ ಕಿಡಿತ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಪ್ರೋ ಮೊಸ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

- * ಅನಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಆಮದಿಗೆ ಕಿಡಿವಾಣ.
- * ರಸ್ತೀನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮ.

- * ಉತ್ತಾದಕ ಕಂಪನಿಗಳ ವಿದೇಶಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ನಿಯಮ ಸರ್ಕಾರಿ.
- * ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಲ ನಿಯಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ.
- * ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ ಗಡಿ ಮೀರದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮ.

ಗಡಿ ಮೀರತ್ತಿದ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಕೊರತೆ : ದೇಶದ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಕೊರತೆಗೆ ಇಡೀ ವರ್ಷದ ಗುರಿ 6.24 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ. ಅದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ 86.5 ಶೇಕಡಾ ಭಾಗವನ್ನು ಅದು ದಾಟಿದೆ. ವಿಶ್ಲೇಂದ ಜುಲೈ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಅದು 5.40 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಆಗಿತ್ತು. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಕೂಡಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದರು.

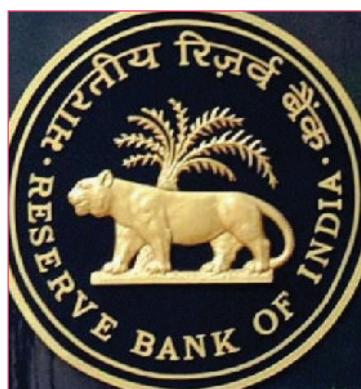
ಭಾರತೀಯ ಲಿಸವ್‌ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ 8.46 ಟನ್ ಚಿನ್ ಖರಿಂದಿ

ಮುಂಬ್ಯೆ : ಭಾರತೀಯ ರಿಝರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, 2017-18ನೇ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 8.46 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಚಿನ್ ಖರಿಂದಿದೆ.

ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೌದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಿನ್ ಖರಿಂದಿದೆ. ಆರೋಬಿಂ ಬಳಿ ಕಾಗ 566.23 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಚಿನ್ ಖರಿಂದಿ ಎಂದು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

2009ರ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ದಿಯಿಂದ (ಇವಂವರ್) 200 ಟನ್ ಚಿನ್ ಖರಿಂದಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆರೋಬಿಂ ಬಳಿ ಇರುವ ಚಿನ್ ಖರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ, 292.30 ಟನ್ ಚಿನ್ ಖರಿಂದ ಮುದ್ರಿಸಿರುವ ನೋಟಗಳಿಗಾಗಿ ಮೇಲಿನಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. 273.93 ಟನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದ ಸಂಪತ್ತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಚಿನ್ ಖರಿಂದ ಮೌಲ್ಯ ಶೇ 11.12ರಷ್ಟು ವರಿಕೆಯಾಗಿ ರೂ. 69,674 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಇದು 2017ರ

ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ - 62,702 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. ಡಾಲರ್ ಎದುರು ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿತ ಮತ್ತು 8.44 ಟನ್ ಚಿನ್ ಖರಿಂದಿಯಿಂದ ಈ ವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ

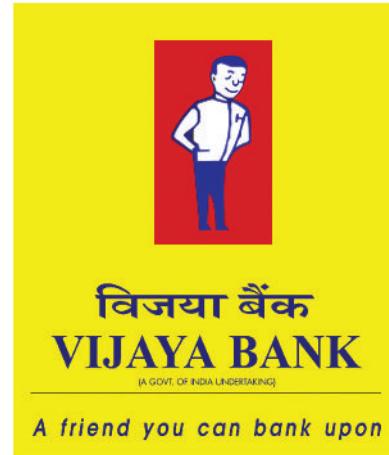
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್

ದೇನಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಥ್ ಬರೋಡಾ, ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಲೆನ

ದೇನಾ ಬೈಕ್
DENA BANK

ಬೈಕ್ ಓರ್ಫ್ ಬಡೌಡಾ
Bank of Baroda

ಮೊಕದ್ದಿಲ್ಲಿ : ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎಸ್.ಬಿ.ಇ.ನಲ್ಲಿ ಸಹವರ್ತೀ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಲೇನಗೊಳಿಸಿದಂತೆಯೇ, ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾ ವಿಲೇನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರಿ ಸಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಥ್ ಬರೋಡಾ, ದೇನಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಲೇನಗೊಳಿಸಿ ದೇಶದ ಮೂರನೇ ದೊಡ್ಡ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರೂಪಿಸುವುದಾಗಿ ಸರಕಾರ ಹೇಳಿದೆ.

ವಿಲೇನದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಅರುಣ್ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಈ ಉದ್ದೇಶಿತ ವಿಲೇನದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸೃಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವೆ. ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವು ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ವ್ಯಾಧಿಗೂ ಈ ಕ್ರಮ ಮಾರ್ಕವಾಗಲಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲಗಳಿಂದಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಂಕ್ಷೇಪ್ತ ಸಿಲುಕಿವೆ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿವೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಸಾಮಧ್ಯ ದುರ್ಭಾಗ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಾರ್ಚೆ ವಲಯದ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ವಿಲೇನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಲೇನ ಘಟಕವು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ಜೀಣಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಷೇರುಗಳು ಮತ್ತು ಒಡಕನವನ್ನು ಸರಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ.

21 ಸರಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಬಹುಪಾಲು ಷೇರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಪೆ ಸಾಲಗಳು ಅಥವಾ

ಎನ್.ಪಿ.ಎ. ಹೊರೆಯಿಂದ ಬಳಲಿವೆ. ಬೆಸೆಲ್ 3 ಕ್ಷೇತ್ರಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಬೇಕಾದರೆ, ಮುಂದಿನ ಏರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ದುಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳದ ಅಗತ್ಯಪಿದೆ.

ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೇ? : ಉದ್ದೇಶಿತ ಮೂರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಲೇನದಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಡಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಲ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳೇ ಮುಂದೆಯೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ವಿವರಣೆ. ಎಸ್.ಬಿ.ಇ ವಿಲೇನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದಿಪ್ಪು ತಕರಾಯಗಳು ಕೇಳಿಬಂದಿದ್ದವು. ವಿಲೇನ ವಿರೋಧಿಸಿ ಹೋರಾಟಗಳೂ ನಡೆದಿದ್ದವು.

ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಥ್ ಬರೋಡಾ, ದೇನಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೂರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಲೇನ ಕುರಿತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಂಡಳಿಯು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲಿದೆ.

ಈ ವಿಲೇನದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ಸೇವೆಗಳು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದು. ಮಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಧೇ ನೀಡಲು, ವೆಚ್ಚಗಳ ತಗ್ಗಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು ಸರಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳ ವಿಲೇನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾಜೀವ್ ಕುಮಾರ್ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ರೂ. 20ರ ನೋಟಿಂತ

ರೂ. 10ರ ನೋಟು ಮುದ್ರಣದ ವೆಚ್ಚ ದುಬಾಲಿ! ಯಾವ ನೋಟು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖಚು?

ನಾವು ದಿನ ನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ರೂ. 10ರ ನೋಟಿನ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 20ರ ನೋಟಿನ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಹೀಗಾಗಿ ಮುದ್ರಣದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರೂ. 20ರ ನೋಟಿಗಿಂತ ರೂ. 10ರ ನೋಟು ದುಬಾರಿ! ಇಂಡಿಯಾ ಟುಡೆ ಮಾಡ್ಯಾಮು ಸಂಸ್ಥೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೋಟು ಮುದ್ರಣ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಲ್ಯಾನ್ ಮುದ್ರಣವಾಗುವ ನೋಟಿಗಳ ಖಿಚೆನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದುಯಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆ ಹಾಕಿದೆ.

ಈ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಪರದಿಯ ಮೂಲಕ ರೂ. 10 ನೋಟಿನ ಮುದ್ರಣ ರೂ. 20 ನೋಟಿನ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಿಂತ ದುಬಾರಿ. ಅದು 1 ವ್ಯೇಸೆಯಪ್ಪು! ಹೌದು, ಪ್ರತಿ ರೂ. 10ರ ನೋಟಿಗೆ 1.01 ರೂಪಾಯಿ ಖಿಚೆದರೆ, ಪ್ರತಿ ರೂ. 20ರ ನೋಟಿನ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ 1.00 ರೂಪಾಯಿ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ರೂ. 2000ರ ನೋಟಿನ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ 4.18 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಆರೋಟಿನಿಂದ ಬಂದ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಮಾನ್ಯಗೊಂಡ ಹಳೆ 500 ಹಾಗೂ 1000 ಮುಖಿಯೆಲೆಯ ನೋಟಿಗಳ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ತಗಲುತ್ತಿದ್ದ ವೆಚ್ಚಪೂರ್ವ ಬಯಲಾಗಿದ್ದು. ಪ್ರತಿ 500ರ ನೋಟಿಗೆ 3.09 ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ 1000ರ ನೋಟಿಗೆ 3.54 ರೂಪಾಯಿ ತಗಲುತ್ತಿತ್ತು.

ಗುಜರಾತಿಗಳು ಫೋರ್ಮಲಿನ್ಡ್ ತೆಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಮೊತ್ತ ರೂ. 18,000 ಕೋಟಿ

ಅಹಮದಾಬಾದ್ : ಇನ್ ಕರ್ಮ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿಲ್ರೇಷನ್ ಸ್ನೀಮ್‌ (ಇಡಿಎಸ್) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿಗಳು ಫೋರ್ಮಲೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೊತ್ತ ರೂ. 18,000 ಕೋಟಿ. ಅದು ಕೂಡ ಬರಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಚೆಗೆ ಬಂದ ಮೊತ್ತ. ಇದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಯಲಾದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ನೀಡದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿಗಳ ಪಾಲು 29%. ಇದು ಜನ್ ಹಾಗೂ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016ರ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅಪನಗದೀಕರಣ ಫೋರ್ಮಲೆಗೂ ಮುನ್ನ ಫೋರ್ಮಲೆಯಾದ ಮೊತ್ತ ಇದು.

ಮಹೇಶ್ ಶಾರ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಆದಾಯ ರೂ.13,860 ಕೋಟಿ ಬಯಲು ಮಾಡಿದ ಮುಂಚಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇದು. ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದು ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಅಜಿಗೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಈ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದೆ. ಜಾನ್ ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016ರ ಮಧ್ಯೆ ಗುಜರಾತ್ ನಲ್ಲಿ ಇಡಿಎಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 18,000 ಫೋರ್ಮಲೆ ಆಗಿತ್ತು. ಇದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಮಲೆಯಾದ ರೂ.65,250 ಕೋಟಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಮೊತ್ತದ 29%ನಷ್ಟು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಟಿ ಅಜಿದಾರ ಭರತ್ ಸಿನಾಪ್ ರುಲ ಕೇಳಿದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಜಿದಾರರು ಇಸೆಂಬರ್ 21,2016ರಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಮೂಲದ ಅಸ್ತಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಉದ್ದೇಶಿ ಮಹೇಶ್ ಶಾ ರೂ.13,860 ಕೋಟಿ ಫೋರ್ಮಲಿಸಿದ ನಂತರ ಅಜಿ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು.

ಮುಕೇಶ್ ಅಂಬಾನಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 300 ಕೋಟಿ ರೂ. ಆದಾಯ!

ಒಟ್ಟು 3,71,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಂಪತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಮುಕೇಶ್ ಅಂಬಾನಿಯವರು ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸತತ 7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ನಂ.1 ಶ್ರೀಮಂತರೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್.ಪಿ. ಹಿಂದೂಜಾ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ (ರೂ.1,59,000 ಕೋಟಿ ರೂ.), ಎಲ್.ಎನ್.ತೆಲ್ಲಾಪ್ಪ ಕುಟುಂಬ (ರೂ.1,14,500 ಕೋಟಿ) ಮತ್ತು ಅಜೆಂ ಪ್ರೇಮಾಚೈ (ರೂ.96,100 ಕೋಟಿ) ನಂತರದ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂವರ ಆದಾಯ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದರೂ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಕೇಶ್ ಅಂಬಾನಿಯವರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. 1,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೂ ಅಧಿಕ ನಿವ್ವಳ ಸಂಪತ್ತು ಇರುವ ಭಾರತೀಯರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಸನ್ ಘಾರ್ಮಾದ ದಿಲೀಪ್ ಸಾಂಖ್ಯಿ 5ನೇ (ರೂ.89,700 ಕೋಟಿ) ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಉದಯೇಶ್ವರ್ಕೌ (ರೂ.78,600 ಕೋಟಿ), ಸ್ವರ್ಗಾಂಶ್ವಾಂಶಾವಾಲಾ (ರೂ.73,000 ಕೋಟಿ), ಗೌತಮ್ ಅಧಾನಿ (ರೂ.71,200 ಕೋಟಿ ರೂ.), ಸ್ವರ್ಷಪ್ರೇಮ್ ಮಿಸ್ತ್ರಿ (ರೂ.69,400 ಕೋಟಿ ರೂ.), ಶಾಹೋಪ್ಕಲ್ಲೋನ್ ಮಿಸ್ತ್ರಿ (ರೂ.69,400 ಕೋಟಿ) ಕೂಡಾ 10ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ದೇಶದ 831 ಶ್ರೀಮಂತರ ಬಳ 1000 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಸ್ತಿ

TOP 10 INDIAN BILLIONAIRES IN 2018

ಮುಂಜ್ಯೆ : ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ 1000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತೀಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 831.34ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. 2018ರಲ್ಲಿ 831 ಮಂದಿ 1,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಭಾರತದ ಜಿಡಿಪಿ ಚೌಲ್ಬಿದ್ದ ಕಾಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಇವರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯೊಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ರಿಲಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಮುಕೇಶ್ ಅಂಬಾನಿ 3.71 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ನಿವ್ವಳ ಅಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಾಕ್ಲೇಸ್‌ರೂನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಸಿದೆ. 2017ರ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2018ರಲ್ಲಿ 214 ಮಂದಿ ಆಗಭರ್ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇವಕರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

2016 ರಿಂದ 2018ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 1000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಆಗಭರ್ ಶ್ರೀಮಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ದುಪ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, 339ರಿಂದ 831ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆಗಭರ್ ಶ್ರೀಮಂತರ ಸರಾಸರಿ ವಯಸ್ಸು 60 ವರ್ಷ,

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 70 ಕುಬೇರರು

ಮುಂಜ್ಯೆ : ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಿರ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ಅಸ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಿರಿವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ 831ಕ್ಕೆರಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ 70 ಮಂದಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವರದಿಯೊಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದೇ ವರ್ಷ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದ ವಿಶ್ವ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫೋರಂ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಈ ವರದಿಯು ಕಂಗ ಬೆಳಗಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಈ ಧನವಂತರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು 163ಮಂದಿ ದೇವಲಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಿರ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಸ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತೀಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಶೇ. 34ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ. ಇವರ ಒಟ್ಟು ಅಸ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯ 5,221 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ (ಜಿಡಿಪಿ) ಶೇ. 25ರಷ್ಟು ಪಾಲಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಂ.3 : 233 ಜನರೊಂದಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಭರ್ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಗರವಾಗಿದೆ. 163 ಶ್ರೀಮಂತರೊಂದಿಗೆ ದೇವಲಿ 2 ಮತ್ತು 70 ಶ್ರೀಮಂತರೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು 3ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಂ.3 : 233 ಜನರೊಂದಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಭರ್ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಗರವಾಗಿದೆ. 163 ಶ್ರೀಮಂತರೊಂದಿಗೆ ದೇವಲಿ 2 ಮತ್ತು 70 ಶ್ರೀಮಂತರೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು 3ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರವಣ ಮಹಿಳೆಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಣಿಯಿಲ್ಲಿ ದಿ ಮೃಷಣೂರು ಸೀಲ್ಟ್ ಕಾರ್ಮಾ ಮಚೆಂಟ್ ಕೋ-ಆಪ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಶ್ರೀಗಂಧದ ಫ್ರಂಚ್, ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪರಿಮಳ, ಹೀತಾಂಬರದ ನಿವಿರು, ರೇಷಿಫ್ರೆಯ ಸೇಬಗು, ಇವು ಮೂರು ಅಂದಿನ ಮೃಷಣೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ, ಇಂದಿನ ಕನ್ನಾಡ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶ್ವವಿಶ್ವಾತ ಪ್ರತೀಕಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಮೃಷಣೂರಿಗೆ ಬಂದು ಹಿಂದಿರುಗುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲರೂ ಮೃಷಣೂರು ರೇಷ್ಟ್ ವಸ್ತುದ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಸವಿ ನೆನಮಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹಿಂದಿರುಗುವುದು ರೂಡಿ, ವಾಡಿಕೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು - ರಾಜ್ಯದ ವಾಣಿಜ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ರಾಜಧಾನಿಯೂ ಹೌದು, ರೇಷ್ಟ್ ವಸ್ತು ತಯಾರಿಕೆ, ಮಾರಾಟ, ವಹಿವಾಟಿಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದ್ಯಮವು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟು ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು, ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಸುಪಾಸಿನ ಬಿಕ್ಕೆಗೆಚೆ, ಬೋಡೇಶ್ವರಿ ಗುಡಿ ಬೀದಿ, ಜುಮಾ ಮಸೀದಿ ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ಅವೇನ್ಯೂ ರಸ್ತೆಯ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ.

ಈಗ ನಾವು 1960ರ ದಶಕದ ಉತ್ತರಾಧಿಕೆ ಹೋಗೋಣ. 1963ರಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗಿಂದ ಬಟ್ಟಿ ನೇಯುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆಂದು ಟೆಕ್ಸ್ಟ್ರೀಲ್ ಮಾನುಫಾಕ್ಟರಿಂಗ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಫಿತವಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಮೃಷಣೂರ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಕಾರ್ಮಾ ಮಚೆಂಟ್ (ಹೋಲ್ ಸೇಲ್) ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಲವು ಹಿರಿಯರು ತಾವು ರೇಷ್ಟ್ ಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಉದ್ದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆಂದು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದೇಕೆ? ಎಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಮತ್ತರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ.ಎಸ್. ರಾಮನ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಭಗವಾನ್ ದಾಸ್ ರವರು ಸಾಫಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಒಟ್ಟು 11 ಮಂದಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ, ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಫಿತಗೊಂಡಿತು. ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್.ಸುಬ್ರಾಹ್ಮಣಿ ರವರು ಪ್ರಥಮ ವ್ಯವಸಾಯಕರಾಗಿ, ಸಾಲ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಸುಬ್ರಂಗಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಚಲಪತಿ ರವರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕೆರೀ ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳಾದ್ದಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳು ಇಂದು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಇವರು ಸಾಫಿತಿ, ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಜಿರಂಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ 1968ರ ಜುಲೈ 23ರಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು.

ಅಷ್ಟೇಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ತಿಂಗಳಿನೊಳಗೆ 1968ರ ಅಗಸ್ಟ್ 28 ರಂದು ಅರುಣಾ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಳಗೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ.ಎಸ್.ರಾಮನ್

ರವರು ಸಾಫಿತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಭಗವಾನ್ ದಾಸ್ ರವರು ಸಾಫಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಒಟ್ಟು 11 ಮಂದಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ, ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಫಿತಗೊಂಡಿತು. ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್.ಸುಬ್ರಾಹ್ಮಣಿ ರವರು ಪ್ರಥಮ ವ್ಯವಸಾಯಕರಾಗಿ, ಸಾಲ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಸುಬ್ರಂಗಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಚಲಪತಿ ರವರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕೆರೀ ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳಾದ್ದಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳು ಇಂದು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಇವರು ಸಾಫಿತಿ, ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಜಿರಂಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ, ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಅಪ್ಪದೆನ ಸಂಗ್ರಹ ಪ್ರಪೃತೀಗೆ ಮೋಶ್ವಾಹ ನೀಡುವ, ಇಂದು ಕಲ್ಪವ್ಯಕ್ತ ತೇವಣಿಯಾಗಿ ಬೆಳಿದು ನಿಂತರುವ (ಪಿಗ್) ಈ ಮೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖ್ಯ ತೇವಣಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸತ್ತೊಡಗಿದವು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ

ಯಶೋಲಗಾಢೆ

ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಸಭ್ಯಿಡಿಯಂತೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸುವ ಹೊಸ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ಸಾಲ ವಿತರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಂದು ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬಿಗೆ 1.5 ಕೋಟಿಗೂ ಏಂದೀ ಸಾಲ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

1968-69ರ ಮೊದಲ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಂತರಕ್ಕೆ 194 ಸದಸ್ಯರು ರೂ.1,15,000/- ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಹೊಂದಿ, ರೂ.3,35,000/- ತೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು, ರೂ.4,30,000/-ಗಳ ಸಾಲ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ರೂ.6,36,000/- ದುಡಿಯವ ಬಂಡವಾಳ ಲಭ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರವು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ಎಷ್ಟೂ ಬಾರಿ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ.ಎಸ್.ರಾಮನ್ ರವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ

ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ‘ಸಿ’ ದೇವಿ ಮರಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಎರಡನೇ ಮಹಡಿಯ 26x30 ಅಡಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹಿರಿಯ ನಿದೇಶಕರು ನೆನಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

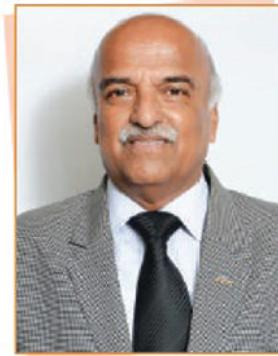
ಬ್ಯಾಂಕು ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಾ, ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನ೦.1/1, ಸಂಜೀವನಾಯಕ ಲೇನ್ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಭವ್ಯ ವಿಶಾಲ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ದಿನಾಂಕ: 24.02.1993ರಂದು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಡೆದು ಬಂದ ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು, ಮುಂದಿನ ಸಾಧನೆಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡುವ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಆಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾಧನೆಯ ಪಕ್ಕಿನೋಟ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪಕ್ಕಿನೋಟ						
ವರ್ಷ	ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜೀರು ಬಂಡವಾಳ	ತೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ	ಸಾಲ ವಿತರಣೆ	ದುಡಿಯವ ಬಂಡವಾಳ	ಲಾಭ ಗಳಿಕೆ
1968-1969 (ಸಾರ್ಥಕ)	194	1,15,000/-	3,35,000/-	4,43,000/-	6,36,000/-	35,440/-
1992-1993 (25ನೇ ವರ್ಷ)	1744	28,83,000/-	1,97,29,000/-	1,73,26,000/-	2,49,46,000/-	15,23,000/-
2017-2018 (50ನೇ ವರ್ಷ)	ಸದಸ್ಯರು 4547 ಸಹ ಸದಸ್ಯರು 1142	4,03,98,900/-	135,50,97,548/-	87,17,67,678/-	1,47,78,12,780/-	1,28,61,956/-

ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕೆ ಪರಿಶೋಧನೆ ವರದಿಯ ರೀತ್ಯಾ ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕು “ಎ” ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ್ ಹಾಗೂ ಅಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ ದಿನಾಂಕ: 10-7-1997 ರಂದು ಬ್ಯಾಂಕು ಆರ್.ಬಿ.ಬಿ. ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೃಷಿಸೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಗೊಳಿಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ್ ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೃದಯ ಭಾಗವೆಂದೇ ಕರೆಯುವ ಅವೇನ್ಯು ರಸ್ತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಹ ಹಾಸ್ಟಿಲ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 2000-2001ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ. 70,79,108.00ಗಳಿಗೆ ಹಳೆ ಕಟ್ಟಡ ಸಹಿತ ನಿರ್ವೇಶನವನ್ನು ಬಿರೀದಿಸಿದ್ದು ಬಂದು ಮಹತ್ವ ಸಾಧನೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಇದೇ

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್‌ರಾಜ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಆರ್.ರಾಗವಣ್ಡ್‌ರಾಜ್
ಲಾಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಹೆಚ್.ಡಿ.ಎಫ್.ಎಂ. ಹಾಗೂ ಐ.ಸಿ.ಐ.ಸಿ.ಎ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅಂತರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಲೇಬಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ

ದಿನಂಪುತ್ತಿ ಗ್ರಾಹಕರ ನೀಲಿಕೆ, ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಅರತ್ಯ ಆಪೇಕ್ಷೆಗಳು ಏರುತ್ತಿದ್ದು, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಗ್ರಾಹಕರ ತೃಪ್ತಿಕರ ಸೇವೆಯ ಹೊಜೊಲಿಕೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು 23 ಮಂಬಿ ನೌಕರವರಗಳಿಂದ ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಬ್ಯಾಂಕನಲ್ಲ 14 ಮಂಬಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗ್ರಾಹಕರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಗ್ರಾಹಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಯಿತಾಗಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸ್ವಧಾರ್ತಕ್ ಯುದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನೆ ಸಲಿನಮನಾಗಿ ಸೇವೆ ನೀಡಬೇಕಿದ್ದು, ಸದರಿ ಸುವಣಿ ವರ್ಷ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಎ.ಎ.ಎಂ.ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ನೇರ ಆರ್.ಟಿ.ಎಎಸ್./ ಎನ್.ಇ.ಎಫ್.ಟಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ನೆಬ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೊದಲ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ ರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಕೆಲವು ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಡಕುಗಳು ಅಡ್ಡಿಯಾದವು. ಆ ಎಲ್ಲಾ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೈಗೊಂಡು ಈಗ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿಭಾಗ, ಆಡಳಿತ ಸಭಾ ಕೊತಡಿ, ಲಾಕರ್ ಹಾಗು ಸ್ಟಾಂಗ್ ರಾಮ್ ಒಳಗೊಂಡ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ಕಟ್ಟಡವು ರೂಪಗೊಂಡು ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಧಾನ ಶಾಖೆಯು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ದಿನಂಪುತ್ತಿ ಗ್ರಾಹಕರ ನೀಲಿಕೆ, ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಆಗತ್ಯ ಆಪೇಕ್ಷೆಗಳು ಏರುತ್ತಿದ್ದು, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಗ್ರಾಹಕರ ತೃಪ್ತಿಕರ ಸೇವೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು 23 ಮಂಬಿ ನೌಕರವರಗಳಿಂದ ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ 14 ಮಂದಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ ತೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಾಹಕರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಗ್ರಾಹಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸ್ವಧಾರ್ತಕ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಸೇವೆ ನೀಡಬೇಕಿದ್ದು, ಸದರಿ ಸುವರ್ಣ ವರ್ಷ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಎ.ಟಿ.ಎಂ.ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ನೇರ ಆರ್.ಟಿ.ಜಿ.ಎಸ್./ ಎನ್.ಇ.ಎಫ್.ಟಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ನೆಬ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಇಂದಿನ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಗತಿ, ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತವು ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು, ಗ್ರಾಹಕರು ಹಾಗೂ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಯೋಜಿಸಿರುವ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ದ್ವೇಯಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು : ಸ್ವೀಕಾರ ಮಹೋನ್ವರದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ 50ರ ಪ್ರೋಥಾವಸ್ಥೆಯ ಅನುಭವದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ನೀಡಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದ್ದು, ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಬೀಳುಗಳು ಸಹಜವಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸನ್ನದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

1. ಕನಿಷ್ಠ 4 ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತರೆಯುವುದು.
2. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.
3. ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ವಿರೀದಿಸಲು ಕ್ರಮ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
4. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ತೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಗುರಿ ರೂ.500 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು, ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿತರಣಾ ಗುರಿ ರೂ.350 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು.

ದ ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಕ್ ಕ್ಲೌಟ್ ಮರ್ಚಿಂಗ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋನ್ವರ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ದಿನಾಂಕ : 16.09.2018ರಂದು ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಸನ್ನಾನ್ ಶ್ರೀ ವಜುಬಾಯಿ ಆರ್ ವಾಲಾ ರವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಡಪ್ಪ ಕಾಶೆಂಪೂರು, ಕನಾರ್ಟಕ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಮಾಜಿ ಸಭಾಪ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಚ್. ಶಂಕರಮೂಲಿಕ್ ಉಪ್ಪಿತರಿದ್ದರು. ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಪಿ. ರವಿಶಂಕರ್, ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮೈಸೂರು, ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಮೂಲಿಕ್, ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ, ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಶ್ರೀ ಎನ್.ಆರ್. ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ್, ಶ್ರೀ ಸಿ.ಪಿ. ವಿಜಯಾ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ಮುರ್ಳಿ, ಶ್ರೀ ಎನ್.ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ನರಸಿಂಹಮೂಲಿಕ್, ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎ. ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನ್ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಉಪ್ಪಿತರಿದ್ದರು.

ಸ್ಥಾಪನೆ : 1964

ವಿ ಜಿನತಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅ., ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೫

ಶಾಖೆಗಳು :

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಕಾರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ, ಗೋವಿಂದರಾಜ್ ನಗರ, ಅಮರಜ್ಞೋತಿ ನಗರ, ಸಹಕಾರ ನಗರ, ಹೆಸರಫಟ್ಟೆ ರಸ್ತೆ,
ಸುಂಕೆದಕಟ್ಟೆ Ph : 23341972, 23442648, 23449450 Email : jcbankltdblr@gmail.com

ಶೇವಣಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರ			ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಿಕ್ಷಿ ದಿನಾಂಕ : 31-05-2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ	
ವಿವರ	ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗ	ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ	ರೂ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ	
31 ದಿನಗಳಿಂದ 90 ದಿನಗಳು	4.00%	4.50%	ಪಾವತಿಯಾದ ಹೇರು ಬಂಡವಾಳ	32.14
91 ದಿನಗಳಿಂದ 180 ದಿನಗಳು	5.00%	5.50%	ನಿಧಿಗಳು	41.76
181 ದಿನಗಳಿಂದ 460 ದಿನಗಳು	7.00%	7.50%	ಶೇವಣಿಗಳು	912.87
461 ದಿನಗಳಿಂದ 3 ವರ್ಷಗಳು	8.50%	9.00%	ಹೂಡಿಕೆಗಳು	356.15
3 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ 5 ವರ್ಷಗಳು	8.00%	8.00%	ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳು	592.96
ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ	3.50%		ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ	1005.01
ಲಾಭಾಂಶ ಫೋರ್ಮ್‌ಎಂಟ್ 2016-17	15%		ಸಿ.ಆರ್.ಎ.ಆರ್	11.00%
			ಲಾಭ (ಗಾಸ್) (31.05.2018)	6.79

ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

- ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳು ಗೊಕೀಕ್ರತಗೊಂಡಿದ್ದು. ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೂ, ಆರ್ಟಿಜಿಎಸ್/ಸೆಫ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಭದ್ರತಾ ಕಪಾಟಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- ರೂ. 1.00 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ ಶೇವಣಿಗಳು ಡಿ.ಎ.ಸಿ.ಜಿ.ಎ. ಮುಂಬಿಲು ಇವರಿಂದ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
- ಚಿನ್ನಾಭರಣ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಲ್. ಮರಿಗೌಡ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್.ಎಲ್
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಅಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು		
ಶ್ರೀ ವಿಜಯಕುಮಾರ್.ಸಿ.ಜಿ	ಶ್ರೀ ವಿಜಯಸಾರದಿ.ಎಂ.ಎಸ್	ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಣಗೌಡ
ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ್.ಬಿ	ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.ಬಿ.ಹೆಚ್	ಡಾ॥ ಕಾಳಿಪ್ಪ.ಎ
ಶ್ರೀ ರುದ್ರೇಗೌಡ	ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ ಇ	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ.ಸಿ.ಜಿ
ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.ಕೆ	ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ.ಟಿ	ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ.ಎಸ್.ಎನ್
ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮೇಗೌಡ.ಎಂ	ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್.ಪಿ.ಎಸ್	

ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ದೇಶಕರು : : ಶ್ರೀ ಡಿ.ಡೇವರಾಜ್, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್
ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾರ್ಥಿ : ಶ್ರೀ ಜ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ

ಹಣದ ಕರೆನ್ಸಿಗಳ ವಿನಿಮಯ ದರ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವಂತ ಕರೆನ್ಸಿ ಎಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೂ ಡಾಲರ್ ಇದ್ದಂತೆ, ಯುರೋಟಿಗೆ ಯೂರೋ, ಜಪಾನಿಗೆ ಯೆನ್ ಆದರೆ, ಭಾರತಕ್ಕೂ ರೂಪಾಯಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಕರೆನ್ಸಿಗಳು ಆಯಾ ದೇಶೋಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಕರೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಕರೆನ್ಸಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೇನೇ ವ್ಯವಹಾರ ಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ಕರೆನ್ಸಿ ಕೂಡ ಆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ, ಆ ದೇಶದ ಕರೆನ್ಸಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಬಳಿಕ ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅದರ ಡಾಲರ್ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಮನ್ನಣ ಪಡೆದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮನ್ವಯ ವಿನಿಮಯ ಕರೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕರೆನ್ಸಿಗಳೂ ಡಾಲರ್ ವಿರುದ್ಧ ತಮ್ಮ ವಿನಿಮಯ ದರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಉದಾ : 1 ಡಾಲರ್ ಅಂದರೆ 69 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಥವಾ 70 ಯೆನೋಗಳು ಇತ್ತೂದಿ. ಉಳಿದ್ಲು ಕರೆನ್ಸಿಗಳ ವಿನಿಮಯ ದರಗಳೂ ಆ ಬಳಿಕ ಡಾಲಮೂರ್ಚಲಕ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ಕರೆನ್ಸಿಗೂ ಡಾಲರ್ ವಿರುದ್ಧ ಇರುವ ವಿನಿಮಯ ದರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ವಿಕೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ವಿನಿಮಯ ದರ ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಘೋಳು : ಒಂದು ಕರೆನ್ಸಿಯ ಘೋಳು ಮತ್ತು ಇನ್ವೈಂದರೊಡನೆ ಅದು ಪಡೆಯುವ ವಿನಿಮಯ ದರ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕರೆನ್ಸಿ ಘೋಳು ಕುಸಿದಾಗ ವಿನಿಮಯ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಘೋಳು ವ್ಯಾಧಿಯಾದಾಗ ವಿನಿಮಯ ದರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಒಂದು ಡಾಲರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಯ ವಿನಿಮಯ ದರ ರೂ. 60ರಿಂದ ರೂ. 70ಕ್ಕೆ ಏರಿದರೆ ರೂಪಾಯಿಯ ಘೋಳು ಕುಸಿಯಿತು ಎಂದರ್ಥ. ಬೇಲೆ ಏರಿಸಿಕೊಂಡ ಡಾಲರ್ ಖರೀದಿಸಲು ನಮಗೆ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಮೆರಿಕ ಡಾಲರಿಗೆ ವಿನಿಮಯ ದರ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ.

ಆದರೆ, ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಾಲರ್ ಅಂದರೆ ಸರಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತೆ ಏಳೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅಮೇಲೆ ವಿನಿಮಯ ದರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗಿ ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಉದಾರೀಕರಣದ ಬಳಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಪ್ರೇರಿತ ಬೇಲೆ ರೂಪಾಯಿ 40ರ ಆಸುಪಾಸಿಗೆ ತಲುಪಿತು. 2000

ಇಸವಿಯ ಬಳಿಕ ಅದು ಸುಮಾರಿಗೆ 46–47ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಮೇಲೆ ಮನಃ ಏರುತ್ತ ಬಂದ ರೂಪಾಯಿ ದರ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಡಾಲರ್ ಬಂದರ ರೂ.55ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತ್ತು.

ಆ ಬಳಿಕ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೂಪಾಯಿಯದ್ದು ಕೆಳಮುಖಿ ಹಾದಿ. 2017–18ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ಘೋಳು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಕುಸಿದು ಒಂದು ಡಾಲರ್ ಕೊಳ್ಳಲು ವಿನಿಮಯ ದರ ರೂ 68–69ರ ಮಟ್ಟ ತಲುಪಿ ಇದೀಗ ಮೇಲೆ ಹೇಳದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರೂ. 72ರ ಮಟ್ಟ ತಲುಪಿದೆ.

ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿತದ ಪರಿಣಾಮ : ಇದೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ಭೀಕರವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಪ್ಪು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಯವಿಲ್ಲ. ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿತದಿಂದ ಅಮದು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಸರಕುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಲೆ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಘ್ತ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಸರಕುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಭಾರತ ಒಂದು ನಿವ್ವಳ ಆಮದುಗಾರ ದೇಶವಾದ ಕಾರಣ ನಮಗೆ ರೂಪಾಯಿ ಅಪಘೋಳಿಸಿದಿಂದಾಗಿ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ ನಷ್ಟವೇ ಜಾಸ್ತಿ.

- 1 ರೂಪಾಯಿ ಘೋಳು ಇಳಿದು ವಿನಿಮಯ ದರ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಡಾಲರ್ ಬೇಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಸರಕುಗಳಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಘೋಳು ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿನ್, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್, ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ತೂದಿ ಆಮದಿತ ಸರಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಡಾಲರ್ ಬೇಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿರೇಶೀ ಪ್ರವಾಸದ ವೆಚ್ಚ, ಫಾರಿನ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾಲರ್ ಇದೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಜಾಸ್ತಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿನಿಮಯ ದರದಿಂದ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ. ಅದ್ದಲ್ಲದೆ, ಕೆಲ ಆಮದಿತ ಸರಕು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೇಲು,

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಮೇಲೆ ಒಂದು ಲೀಡಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ದೇಶವು ಸರಕಾರಿ ಕೃಷಾಮೋಳಿತ ಧೋರಣೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನೀಡಿಯತ್ವ ವಾಲುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಧನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಲವು ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೇ ತನ್ನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬೇಕೆ ನಿರ್ದಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವಾಗಿದೆ.. ವಿನಿಮಯ ದರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ನೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಲೀಡಿಯ ನಿರ್ಧಾನ ಹೆಚ್ಚಿಯನ್ನು ಇಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಲಿನ್‌ವೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಡಿಯಾಗಿ ಡಾಲರ್ ಮಾರಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ತರಾತುಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ವಿನಿಮಯ ದರಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದು ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರಕ್ಕಾದರೂ ಸುಲಭದ ಮಾತ್ರ. ಅದರೂ ಶೀಘ್ರವೇ ಸರಕಾರ ವಿನಿಮಯ ದರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಣಿಸಿ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ದಮನ ಹಲವಲೇ ಬೇಕಿದೆ.

ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಸರಕು. ಅಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಸರಕುಗಳ ಬೇಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಂದಾಗಿ ಆದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸರಕುಗಳ ಬೇಕೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೈಸೆಲ್, ಎಲ್‌ಎಸ್‌ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಂದಿನಗಳ ಬೇಕೆ ಏರಿದಂತೆಲ್ಲ ಇಡೀ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಬೇಕೆಯೇರಿಕೆಯ ಬಿಸಿ ತಟ್ಟಿಕ್ಕದೆ.

- 2 ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿತದಿಂದ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಲೈನ್‌ನು, ಟೀ, ಕಾಫಿ, ಸಂಭಾರ, ಮೀನು ಇತ್ಯಾದಿ ರಥ್ತು ಆಗುವ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರಥ್ತುದಾರರಿಗೆ ಇದು ಸಹಕಾರಿ. ಆದರೆ, ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳವೂ ಸ್ಪೆಷ್ಯೂಲಿಟಿಯಂಡಾಗಿ ಮಾರಾಟ ದರದಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಕಂಡಬರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಫಲ ಅನುಭವಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- 3 ಹಲವಾರು ಕಂಪನಿಗಳು ವಿದೇಶೀ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಯು ಈ ವಿನಿಮಯ ದರದ ಹೆಚ್ಚಿದಿಂದಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಕಂಪನಿಗಳ ಲಾಭಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಕುಂಟುತ್ತದೆ.
- 4 ಎನ್ನಾರ್ಥೆ ಅಥವಾ ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರು ಮನೆಗೆ ಕಣುಹಿಸುವ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ರೂಪಾಯಿ ಮನೆಯವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಲಾಭ. ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಅನಿವಾಸಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕ ಕಣುಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ "ಗಲ್ಲ ಮನಿ"

ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಾರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆ ಏರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

- 5 ವಿದೇಶಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೂಡಿಕೆದಾರರು (ಎಫ್‌ಎಫ್) ಈಗಾಗಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಮೂಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಕುಸಿತದಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿನಿಮಯ ದರ ಏರಿದ್ದು, ಮೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವಾಗ ವಾಪಾಸು ಡಾಲರಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕಡಿಮೆ ಡಾಲರ್‌ಗೂತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿದುರಂಭಿಸಿದಾಕ್ಷಣೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಭಿತ್ತಿಗೆಂಂಡ ವಿದೇಶಿ ಮೂಡಿಕೆದಾರರು ಶೇರು ಮತ್ತು ಬಾಂಡುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೇರಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆವಾಗ ಶೇರು ಹಾಗೂ ಬಾಂಡುಗಳ ಬೇಕೆ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದ

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮೌನ್

ನಮಗ್ಲು ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟ ಈ ಡಾಲರ್‌ರೊರವರಿವು ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲ್ಯಾವನ್ನು ಮತ್ತಪ್ಪು ಕೆಳತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಮತ್ತಪ್ಪು ಶೇರು/ಬಾಂಡು ಮಾರಾಟ- ಇದೊಂದು ವಿಷ ಪರುವಲ.

- 6 ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿತ, ಬೆಲೆಯೀರಿಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶೀ ಹೊಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವಿದೇಶೀ ರೇಟಿಂಗ್‌ಎಚ್‌ನಿಗಳು ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ರೇಟಿಂಗ್‌ಅನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೊಡಿಕೆಯ ಭದ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ರೇಟಿಂಗ್‌ತ್ವ ಇದನ್ನು ಕಳಕೊಂಡರೆ ಭಾರತಕ್ಕ ವಿದೇಶೀ ಸಾಲ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಬಡ್ಡಿದರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಹೊಡಿಕೆಯ ಸಂಭಾವ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತವೇ ಸುಮ್ಮನಿದೆ? : ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ರೀತಿಯ ಬದಲಾವನೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ದೇಶವು ಸರಕಾರ ಕೃಪಾಮೋಷಿತ ಧೋರಣೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನೀತಿಯತ್ತ ವಾಲುತ್ತಿದೆ. ಸಭ್ಯರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಲವು ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೇ ತನ್ನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ನಿಲವಾಗಿದೆ.. ವಿನಿಮಯ ದರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಪೆಚ್ಚೋಳ್ಳೆಲೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸರಕಾರ ಬಂದು ರೀತಿಯ ನಿಧಾನ ಹೆಚ್ಚಿಯನ್ನು ಇರಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅತಿಯಾಗಿ ಡಾಲರ್ ಮಾರಿ ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲ್ಯಾವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ವಿನಿಮಯ ದರಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದು ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಡರೂ ಸುಲಭದ ಮಾತ್ರ. ಆದರೂ ಶೀಪ್ರೋವೇ ಸರಕಾರ ವಿನಿಮಯ ದರವನ್ನು ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲೇ ಬೇಕಿದೆ.

ವಿನಿಮಯ ದರದ ಸಮತೋಲನ: ಡಾಲರ್ ಬೆಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೂರ್ಕೆಕೆಯ ಅಸಮತೋಲನವೇ ವಿನಿಮಯ ದರವನ್ನು ಏರಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ರೂಪಾಯಿ ಕುಸಿತಕ್ಕ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಡಾಲರ್ ಕೊರತೆಯೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದು ಲಾಗಾಯಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಸತ್ಯ. ಏದಿದ್ದು ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ? ವಿದೇಶಗಳೊಡನೆ ಹಣದ ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಖಾತೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

1. ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಅಕೋಂಟ್ ಅಥವ ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆ ಮತ್ತು
2. ಕರೆಂಟ್ ಅಕೋಂಟ್ ಅಥವ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ)

ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊಡಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವು ಭಾರತದ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಲು ಬರುವ ಎಷ್ಟಿಷ್ಟ (Foreign Direct Investment) ಇರಬಹುದು, ಶೇರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಡು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಬರುವ ಎಷ್ಟಿಷ್ಟ (Foreign Portfolio Investors)

25ನೇ ಮುಂಚೆ...

ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊಡಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವು ಭಾರತದ ಜಿಲ್ಲನ್ನೇರಳೆ ಹೊಡಲು ಬರುವ ಎಷ್ಟಿಷ್ಟ

(Foreign Direct Investment) ಇರಬಹುದು,

ಶೇರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಡಲು ಬರುವ ಎಷ್ಟಿಷ್ಟ (Foreign Portfolio Investors) ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಕಂಪನಿಗಳೇ ತನ್ನದುಕ್ಕಾಡುವ ಡಾಲನಾಳಿಂಜಿ (External Commercial Borrowings)

ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೊರಣಿನಿಂದ ಬರುವ ಡಾಲಮಾರ್ಪುಕೆ. ಅದೇ ಲಿಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಿಂದ ಕಾಲಹೊರದೆಶಕ್ಕೆ ಹೊಳೆನವಂತಹ ಕಾರಣಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಹೊಡಿಕೆ, ವಿದೇಶಿ ಮತ್ತಿನುಗಳ ಅಮದು... ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವು ಡಾಲಗೆ ಬರುವ ಬೆಂಡಿಕೆ.

ಜನರಿಗೆ ಹಣದ ಮೇಲೆಕೆ ಇಷ್ಟು ಬಲವು?

► ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಮೂಕನವಳಿ

ಹಣವೆನ್ನುವುದು ಗಾಳಿಯಷ್ಟೇ ಬದುಕಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ದಿನವೂ ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಕಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಳಿವಾಗಿದೆ. ದರಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದನ್ನು ಐಷಾರಾಮ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಇಂದು ಅದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿ ಮಾಪಾರಣಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಜ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆಲ್ಲ ಹಣದ ಮೇಲಿನ ಸಮಾಜದ ಅವಲಂಬನೆ ಬಹಳವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಬದುಕಲು ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ಬದಲಾದ ಕಾಲಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗಂತ ಹೆಚ್ಚನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪೋಲುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಹಣವಿದೆ, ನಾನು ದುಡಿದ ಅಥವಾ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣ ಅದರಿಂದ ಏನು ಬೇಕೋ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಅಹಂಭಾವ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಗಮನಿಸಿ ನೋಡಿ ಹಣವೆನ್ನುವುದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೌಲ್ಯ ಅಳೆಯಲು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಸಾಧನ ಅಷ್ಟೇ! ಹಣಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮೌಲ್ಯವಿರುವುದು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ.

ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ ನಾವು ನೆಲವನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಅಳತೆ ಟೀಪು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ನೆಲವನ್ನು ಅಳಿದ ಮೇಲೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ದರಿಸುತ್ತೇವೆ ಟೀಟಿಗಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಣವೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಮಾರಲು ಇರುವ ಒಂದು ವಿನಿಮಯ ಮಾಧ್ಯಮವಷ್ಟೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಬಳಿ ಎಷ್ಟೇ ಹಣವಿರಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾದರೆ ಹಣ ತನ್ನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಾನಾಗೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಕಾಫಿ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಿದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ, ಹಣ ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು ಐವತ್ತು ಅಳವಾ ನೂರು ಕಾಫಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಹಣವೇನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹದು ಆದರೆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಕಾಫಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಷ್ಟೇ! ಈಗ ಹೇಳಿ ಬೆಲೆಯಿರುವುದು ಹಣಕ್ಕು? ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೂ? ಹೀಗಿದ್ದು ನಾವು ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕು ಬೆಲೆ ಕೊಡತ ಹಣಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ನಾವು ಬದಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿಸಲು, ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ನೆಡೆಸಲು ಹಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಆದರೆ ಅದು ಇಂದು ಇರುವಷ್ಟು

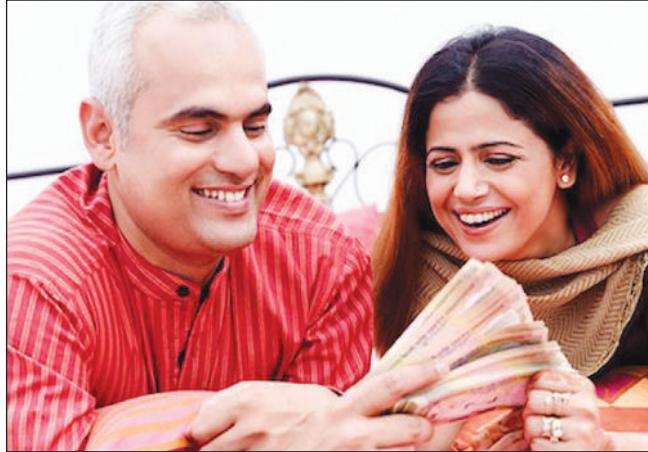
ಸುಧಾರಿತ ಹಂತಕ್ಕ ನೆಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿ ರೋಚಕವಾಗಿದೆ.

ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರದ ಒಂದಷ್ಟು ರೋಚಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

1. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮುಖ್ಯ ಮಡಿಸಿದರೆ ಹಜ್ರಿರಳು ಹೊರಗೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನ ಯೂರೋ ಕರೆನ್ನಿ ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಇದರ ಹಣ ಪೊಂದು ಸ್ವೀಕಾರ್. ಅದನ್ನು ಬಿಡಲು ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಜನತೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ

ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ಹಳೆಯ ಹಣ ಎನ್ನುವ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಭಾಜನವಾಗಿದೆ.

2. ಅಮೇರಿಕಾ ಮೊದಲ ಕಾಯಿನ್ ಹೊರ ತಂದ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದು ಸಂದೇಶ ಸಾರುಪುದಕ್ಕೆ 'ಮೈಯಂಡ್ ರ್ಯಾಪರ್ ಬಿಸಿನೆಸ್' ಎನ್ನುವುದು ಆ ಸಂದೇಶ. ಈಗ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವ 'ಇನ್ ಗಾಡ್ ಏ ಟ್ರಾಸ್' ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಶ ಶುರುವಾಗಿದ್ದು 1864ರಲ್ಲಿ. ಮೊದಲ ನಾಣ್ಯದ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವನು ಬೆಂಜಮಿನ್ ಫಾರ್ಂಲ್ಸ್‌ನ್.
3. ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ವೇತ್ತದ ಕೇವಲ 8 ಪ್ರತಿಶತ ಮಾತ್ರ ಹಣದ (ನೋಟ ಮತ್ತು ಕಾಯಿನ್) ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಉಳಿದದ್ದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ.
4. ಡಿಜಿಟಲ್ ಮನಿ ನಾವು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಅದೊಂದು ರೀತಿ ದೇವರಿದ್ದ ಹಾಗೆ... ಇದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ, ಆದರೆ ನೋಡಿದವರಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಕೂಡ ಒಂದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಯಿತು? ಇಲ್ಲದ ಹಣವನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಹತ್ತು ಅಥವಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀವು ಗಳಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಖಾರ ಹಣವನ್ನ ಇಂದೇ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ ನಿಮಗೆ ಮನೆ, ಕಾರು ಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು! ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ? ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ 2.5 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯ ಮೊತ್ತ 80 ರುಪಾಯಿ ಎಂದುಕೊಂಡರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ 200 ರುಪಾಯಿ!
5. ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ 1.48 ಕ್ರಿಲಿಯನ್ ಮೌಲ್ಯದ ಅಮೇರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 40 ಪ್ರತಿಶತ ಮಾತ್ರ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಉಳಿದ 60 ಪ್ರತಿಶತ ಡಾಲರ್ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳು ಏಡೇಶಿ ವಿನಿಮಯದ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿವೆ.
6. ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನ ಪ್ರೇಸೆಯ ಹೆಸರು ಟೀಯಿಂ. ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಹಣ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೌಲ್ಯ ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತೇ? ಒಂದು ಅಮೇರಿಕನ್ ಸೆಂಟ್ ಗಿಂತ 2400 ಪ್ರತಿಶತ

ಕಡಿಮೆ! ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಪೆನ್ನಿ ಗಿಂತ 3000 ಪ್ರತಿಶತ ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯ ಒಂದರಿಂದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಹಣ.

7. ಇಂದು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಪೇಪರ್ ನೋಟಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು ಚಿನಿಯರು. ಅಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹಾರುವ ಹಣ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
8. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸೆಣ್ಣ ನೋಟು ರೊಮೇಸಿಯಾ ದೇಶದ್ದು, ಮೊದಲ್ದಿನ್ನು ಫಿಲಿಪ್ಪೊ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.
9. 1946 ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಂಗರಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣದುಬ್ಬರ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇಶ ದಿವಾಳಿ ಅಂಚಿಗೆ ಹೊಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ 100 ಮಿಲಿಯನ್ ಮೌಲ್ಯದ ಒಂದು ನೋಟನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣಿನ ಮೌಲ್ಯದ (ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ) ಹಣ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಿಗೆ ವೆನಿಸುಲಾ ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಜರ್ರಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹಣದುಬ್ಬರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜನ ಹಣವನ್ನು ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಿಸಿ ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಬ್ಬಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಂಬಿಕೆ ಕೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮರುಳ್ಳಣ ಹಣ ಕೇವಲ ಪೇಪರ್ ತಂಡು.
10. 26 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬಮಾರ್ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ ನೀವಿನ್ ಗೆ ಸಂಖ್ಯೆ 9 ರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಶ್ರೀತಿ. ಅದು ಆತನ ಲಕ್ಷ್ಯ ನಂಬುರ್ ಎನ್ನುವುದು ಆತನ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು 1987 ರಲ್ಲಿ 9 ರಿಂದ ಗುಣಿಸಬಹುದಾದ ನೋಟನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. 50 ಮತ್ತು 100 ನೋಟಿಗೆ ಬದಲು 45 ಮತ್ತು 90 ರ ನೋಟನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆತನ ಹುಚ್ಚಾಟದಿಂದ ಬಮಾರ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇನ್ನುಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

1971 ರಲ್ಲಿ ಹಣ ಮುದ್ರಿಸಲು ಜನ್ಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದಿನ ಅನೇಲಕಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಲಿಚ್ಡೋನ್ ನಿಕ್ಸನ್ ನೋಲ್ಡ್ ಬ್ರಾಕ್ ಅಪ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಾಗಿ ಇಂಬಿನ್ ಹಣ ಕೆಲವಲ ನಂಜಕೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿನಿಮಯ ಮಾರ್ಘಮಾರಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಒಳಗಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸದಾ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಇಂದಿನ ಜಿಎ ಕಾರ್ಯನ್ ನಂತಹ ಶ್ರಮೇಣೆ ಕರೆನ್ನಿ ಆತನ ಹೊನ್ ಅಣಕೆಯಾಗಿದೆ. ಶತಮಾನಗಳ ಮನುಷ್ಯನ ಚರಿತ್ರೆ ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತೂ ಒಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊನ್ ವಿನಿಮಯ ಮಾರ್ಘಮ ಹುಡುಕುತ್ತೂ ಒಂದಿರುವುದು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

11. ಮೃಕ್ಷೋನೇಶಿಯಾ ಎನ್ನುವ ದ್ವೀಪ ಸಮಾಹದಲ್ಲಿ 'ರಾಯ್ ಸ್ವೇನ್' ಎನ್ನುವ ಭಾರವಾದ ಕಲ್ಲನ್ನು ವಿನಿಮಯವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಲು ಎತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಅಲಗಿಸದೆ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಜಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬದಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವ್ಯ ಅದರ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದೇನು 18 ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೆಂಪುತ್ತಾರೆ.
12. ಇಂದಿಗೂ ಕರೆನ್ನಿ ನೋಟಲ್ಲದೆ, ಟೀ ಇಟ್ಟಿಗೆಳನ್ನು ಸೈಬೀರಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
13. ಇರಾನಿ ದೇಶದ ರಾಜನ ಕೀರೀಟದ ಹರಳುಗಳು ಅಶ್ವಂತ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಂಬಿಕೆ. ಇರಾನಿ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಕರೆನ್ನಿ ಮುದ್ರಿಸಲು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.
14. 1932ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ತಡೆಯಲು ಅಲ್ಲಿನ ಪುಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಿ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜನರ ಬಳಿ ವಿರೋಧದ ಉಳಿದ ಹಣದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು 1 ಪ್ರತಿಶತ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿತ ಮಾಡುವುದು ಅದಾಗಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ವಿಚು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಅದರ ಮೌಲ್ಯ 99 ರೂಪಾಯಿ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗೆ ವಿಚು ಮಾಡದೆ ಕೂಡಿಟ್ಟಿರೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಆ ಹಣ ತನ್ನ ಮೂರಿಂ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಜನ ಎಲ್ಲೋ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದುವುದರ ಬದಲು ವಿಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗ ಒಂದು ವರ್ಷ ನೆಡೆಯುತ್ತದೆ. 1933 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಪ್ರಸಿದೆಂಟ್ ರೋಸ್ವೆಲ್ಟ್ ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಫೋರೆಸ್ತಸುತ್ತಾನೆ.
15. 18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ವಿನಿಮಯವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಿಂಕೆ ಬಳಗೊಂಡು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀಗಳ ಚರ್ಮವನ್ನು ಬಕ್ ಸ್ಕ್ರಿನ್ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗೆ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಡಾಲರ್ ಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಕ್ ಬಕ್ ಎನ್ನುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇವತ್ತಿನ ಮಾತ್ರನ್ ಡೇ ಮದುಗರು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವರು ರೂಪಾಯಿಗೆ

ಬದಲಾಗಿ ಬಕ್ಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಬಹದು.

1971 ರಲ್ಲಿ ಹಣ ಮುದ್ರಿಸಲು ಜಿನ್ನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದಿನ ಅಮೇರಿಕಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಿಚರ್ಡ್ ನಿಕ್ಸನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬ್ರೂಕ್ ಅಪ್ಪೆ ಅನ್ನ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದಿನ ಹಣ ಕೇವಲ ನಂಬಿಕೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡ್ಯಾಮವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಒಳಿಗಿನ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸದಾ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಬದಲಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಇದೀಗ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಯಿನ್ ಸಂತಹ ಶ್ರೀಮೇಂದ್ರ್ ಕರೆನ್ನಿ ಅತನ ಹೋಸ ಆಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಶತಮಾನಗಳ ಮನುಷ್ಯನ ಜರಿತ್ತೆ ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಂದಲ್ಲ ಬಂದು ಹೋಸ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡ್ಯಾಮ ಮುದುಕುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಲಿಪ್ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲಿನ ಪಾರುಪತ್ರಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟ ನೆಡೆದಿದೆ. ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ತುಲಿಪ್ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರು! ಜಾಯಿಕಾಯಿ (ಅಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಕಾಯಿ) ಮರಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ರಕ್ತಪಾತಕೇ ನೆಡೆದು ಹೋಗಿದೆ.

ಸದ್ಯದ ಮನುಷ್ಯನ ಗಮನವಲ್ಲಾ ಡಿಟಿಲ್ ಮನಿ, ಶ್ರೀಮೇಂದ್ರ್ ಕರೆನ್ನಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಶೈತ್ಯಾಸ್ಥೀಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗಿನ ಹಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬದಲಾವಾಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಮಾರ್ಣಿಕೋಮೆ ನಡೆಯಬೇಕೋ? ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ? ಜಗತ್ತು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ? ಎನ್ನುವ ಕುತ್ತಳಹಲಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಮಾತ್ರವೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಲ್ಲದು.

... ಹಣದ ಕರೆನ್ನಿಗಳ ವಿನಿಮಯ ದರ

...21ನೇ ಪುಟದಿಂದ

ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಕಂಪನಿಗಳೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಡಾಲಾರ್‌ಲಾಗಳ (External Commercial Borrowings) ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಿಂದ ಡಾಲಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಕಾರಣಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಮೂಡಿಕೆ, ವಿದೇಶೀ ಮತ್ತೀನುಗಳ ಅಮದು... ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವು ಡಾಲಗ್ ಬರುವ ಬೇಡಿಕೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಾ ಡಾಲರ್ ಮೂರ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ರಘ್ತು (ಸಂಭಾರ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ, ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ) ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಡಾಲರ್ ಒಳಬಂದು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಮೂರ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮದಿತ ಸರಕುಗಳು (ಶೈಲ, ಬಿನ್ನ, ಕೆಮಿಕಲ್‌ಇತ್ಯಾದಿಗಳು) ಡಾಲರ್ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಈ ಎರಡೂ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಾ ಡಾಲರ್ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ಮಿಗತೆ ಆಗಬಹುದು.

ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆ ಸರಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾರಣ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಮಿಗತೆಯೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಶೈಲ-ಬಿನ್ನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅಮದು ಜಾಲ್ತಿ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ಒಳಪಾರೆ ರಘ್ತು ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಕೊರತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಡಾಲರ್ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿನಿಮಯ ದರ ಏರುತ್ತದೆ; ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ಕರೆಂಟ್ ಅಕೋಂಟ್ ದೆಫಿಸಿಟ್ (ಸಿಎಡಿ) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಕೊರತೆ ಸುಮಾರು 170 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಇದೆ. ಇದು ತೀರು ಜಾಸ್ತಿಯೆನಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆ. ಇದನ್ನು ತುರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಕೆ ಮಾಡ ಬೇಕಿದೆ. ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಭಾರತವನ್ನು ಲಾಗಾಯಿಸಿನಿಂದಲೂ ಕಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಒಂದು ಪೆಡಂಭಾತ !

ಬಾಪುಜಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅ.,

ಅಧಿಕಂದ್ರ ಅಭಿನ್ಯಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಆಡಳಿತ ಕಬ್ಬಿಂಗ್ ನಂ.120, ಕಡೀಂಕರ್ ವಂಜ್ಲ್ ರಸ್ತೆ, ದಾವಣದ್ರೆ - 577 001.

ಫೋನ್ : 08192-276092, 272802, Email : bapujibank@hotmail.com

ಶಾಖೆಗಳು

● ಹೆಚ್.ಎಂ. ರಸ್ತೆ	● ಕೆ.ಆರ್. ಮಾರ್ಕೆಟ್	● ಪಿ.ಜಿ. ಬಡಾವಣೆ	● ಜೆ.ಜಿ.ಎಂ.ಎಂ.ಸಿ.,
● ಬಿ.ಎ.ಇ.ಟಿ.	● ಆರ್.ಎಂ.ಸಿ.ಯಾಡ್	● ಹದಡಿ ರಸ್ತೆ,	● ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಎಂ.ಎಸ್. & ಆರ್.ಸಿ.

ಅಧಿಕ ಅಂಕ - ಅಂಶಗಳು ದಿನಾಂಕ : 31-03-2018 (ರೂ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

1. ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ	:	637.05
2. ತೇವಣೆಗಳು	:	524.67
3. ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳು	:	189.73
4. ಹೊಡಿಕೆಗಳು	:	402.87
5. ಕಾಯಿಟ್ಟು ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿಧಿಗಳು	:	98.35
6. ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ	:	10.88
7. 2017-2018ನೇ ಸಾಲಿನ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ	:	3.93

* ಡಿ.ಪಿ.ಸಿ.ಜಿ.ಸಿ. ಇನ್‌ಹಾರೆನ್ ರೂ. ೧೦೦ ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ತೇವಣೆಗಳ ಮೇಲೆ

* ತೇವಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕಷ್ಯಕ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು

: ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಇತರೆ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು :

ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗ್, RUPAY ATM DEBIT CARD (with EMV chip)

POS, SMS Alert ಅಯಾ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ NEFT / RTGS ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ.

* ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಟಮ್‌ ಡಿಪಾಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ $\frac{1}{2}\%$ ಹಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರ (60 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿಗೆ)

ನಿದೆಂಶಿಕ ಮಂಡಳ

ಡಾ. ಶಾಮನೂರು ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪನವರು,
ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು,
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ್ ಬಿ.ಕಾ.ಎ.,
ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು,
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ವೀರಣ್ ಬಿ.ಕಾ.ಎ., ಎಫ್.ಸಿ.ಎ.,
ಡಾ. ಕೆ. ಸದಾಶಿವ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಂ.ಡಿ.ಎಸ್.ಎ.,
ಡಾ. ಕೆ. ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಎಂ.ಎ., ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ.,
ಡಾ. ಬಿ. ಪೂರ್ಣಮೂ ಎಂ.ಟಿ.ಎ., ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ.
ಡಾ. ಹೆಚ್. ಶಿವಪ್ಪ ಎಂ.ಕಾ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ., ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ.

ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ ಈಶ್ವರಪ್ಪ ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ.,
ಡಾ. ಪಿ. ಶರ್ಮಿಕಲಾ ಎಂ.ಡಿ.,
ಡಾ. ಶಂಖದ್ರಾ ಬೇಗಂ ಎಂ.ಎ., ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ.,
ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ರೆಡ್ಡಿ ಎಲ್.ಎಲ್.ಎಂ., ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ.,
ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶಿವಶಂಕರ್ ಬಿ.ಎಸ್.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಥಾನ ವ್ಯವಸಾಯಕರು

ಲೇಖನ

ಮಂಡವೀಕೆ ಎನ್. ಕೆದ್ರಾರ್
ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕಾರ್ಡಿಕಾರ್

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಲಾಭದಾಯಕತೆ

ಕನಾರ್ಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ 264 ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, 1109 ಶಾರೀರಿಕ ಮೊಂದಿವೆ. 25 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯತ್ವದೊಂದಿಗೆ ರೂ. 1322 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಮೊಂದಿರುತ್ತೆ. ರೂ. 3661 ಕೋಟಿ ನಿಧಿಗಳು, ರೂ.37,518ಕೋಟಿ ರೈಫೆಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ರೂ.43,073 ಕೋಟಿ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಮೊಂದಿರುವ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ರೂ.23,154 ಕೋಟಿ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ರೂ. 16,056ಕೋಟಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು, ದಿ. 31.3.2018 ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ರೂ. 404 ಕೋಟಿ ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸಿರುತ್ತೆ. ಒಟ್ಟು ಎನ್.ಎಂ.ವಿ.ವಿ. ಪ್ರಮಾಣ ತೇ.೪.೦೫ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ... ಒಟ್ಟು 8,916ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು.

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹತ್ತು-ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಿಟಿವ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ, ಖಾಸಗಿಕರಣದ ಕರಿಣ ಸದ್ರ್ಭೂತ, ದ್ವಿ-ನಿಯಂತ್ರಣ, ಕಾರ್ಯದೇಶ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಪರತೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯ ಕೊರತೆಯಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲುಗಳು ಅವುಗಳ ಮುಂದಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಹಳಿಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಿಡಿಮೆ ಗುಣಮಾಪ್ತಿ ಅಸ್ತಿಗಳು, ದೋಷಪೂರಿತ ವಿನಿಯೋಗಗಳು, ಅನಾವಶ್ಯಕ ಖಿಷುಗಳು, ಸದಸ್ಯರ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಕೊರತೆಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಸ್ತಿಗಳ ವರ್ತೆಲ್ಲದ ಸವಕಳೆ, ಅಸ್ತಿ-ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಅಸಮತೋಲನ, ಹಾಖಾವಾರು ಲಾಭದಾಯಕತೆ, ಪ್ರತಿ ನೌಕರರ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಗ್ರಾಹಕರ ಕುಂಡು ಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅಂತರ್ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾಲಿಕ ಕ್ರೈಮದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಜಾಗತಿಕರಣ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದಿಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಪರತೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ, ತಾಂತ್ರಿಕತೆ, ಗ್ರಾಹಕ ಸೇವೆ, ಲಾಭದಾಯಕತೆ... ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1992-93ರ ಮೂರಾತೆ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು 1999-2000ದ ನರಸಿಂಹನ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿಗಳು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾದವು. ಮೂರಾತೆ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಿಂದಾಗಿ... ಹೇಸದಾಗಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ನರಸಿಂಹನ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಿಂದಾಗಿ... deregulation of interest rate... ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೊಸ ಶಾರೀರಿಕ ಮುಂದಿನ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ನೀಡಿದವು. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಲೊಡಗಿದವು; ಆಕರ್ಷಕ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು

ಮುಂದೆ ಬಂದವು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸರಿಸುವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಉಂಟಾಯಿತು. "Status Quo" approach ಗೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು.

ಆಧಿಕ ಶಿಸ್ತ: ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆಧಿಕ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್: Prudential norms by way of assets classification & provisioning ಮತ್ತು Capital Adequacy normಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿತು. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ A&L Management, Risk management ಗಳನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು. ಗಂಗಾಲ ಕೆಮಿಟಿ ವರದಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ... ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ Professional Management ಇರಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯದಿಂದ Fit & Proper criteria ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಮಂಗಲಂ ಬಿಲಾರ್ ಕೆಮಿಟಿ ವರದಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹಳಿಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು Offsite surveillance ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ... ವ್ಯಕ್ತಿಪರತೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಮಾರೇಚ್ ಗವರ್ನರ್ಸ್‌ನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗೂ ಅನ್ಯಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಪರತೆ: ವ್ಯಕ್ತಿಪರತೆ ಎಂದರೆ, ಕೇವಲ ಡಿಗ್ರೆಗಳು, ಡಿಮೆಲ್ಲೆಸಾಗಳು ಅಲ್ಲ, ವ್ಯಕ್ತಿಪರತೆ ಎಂಬುದು ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ, ಉತ್ತಮ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಸಮಯಪಾಲನೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ,

The
Cooperative
Bank >>>

ಶಿಶ್ಯಾರದ ನಡೆ-ನುಡಿ, ಇತರರನ್ನು ಕೀರ್ತಿಸಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೇರೇಷಿಸುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿಪರತೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಲಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತೇನು. ನಾವು ಅಪ್ಪೇಡೆಡೆ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಿಟ್ ಡೇಟ್‌ಡ್ರೋ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

ಪಾರದರ್ಶಕತೆ: ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಎಂದರೆ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು, ನಿಗದಿತವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮಹಾಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು, ನಿಗದಿತ ವೇಳೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು, ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಎಂದಧ್ರ.

ಕಾಯಿದೆ ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅವರಾದ: ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ಎಂಬುದು ಕಾಯಿದೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿದೆ ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅವರಾದ. ಕೆನಾರ್ಕಿಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಖೆಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಕೆಲಂ.109ರ ರೀತ್ಯಾ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ವರದಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ತಪ್ಪಿದರೆ ಮಂಡಿಯ ಪ್ರತಿಯೆಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನು 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ, ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಿತ ಆರ್ಥಿಕ ತಿಂಗಳನ್ನು, ನಿರ್ದೇಶಕರ ವಿವರ, ಉಪವಿಧಿಗಳ ತಿಂಡುವಡಿ ಪಟ್ಟಿ ಈನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ ದಿನಾಂಕ ಮುಂತಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ತಪ್ಪಿದರೆ ಮಂಡಿಯ ಪ್ರತಿಯೆಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನು 6 ತಿಂಗಳು ಕಾರಾಗ್ವತ ವಾಸ ಅಥವಾ 5000ಗಳವರೆಗೆ ಜುಲೈನೇ ಅಥವಾ ಎರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡನೀಯ ಎಂದು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಯಮೋ ರಕ್ಷಿತಿ ರಕ್ಷಿತೆಂಬೆಂದು!

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳ ಅಂತರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರೆಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಇವು Business institutions with social commitment ದ್ವೇಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳು,

ಮೌಲ್ಯಗಳು, concern for community, ಪ್ರಿಯಾಪಿತ್ವ ಮಾದರಿಯ ಆಡಳಿತ. ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳ ಅಂತರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರೆಂದ್ರ ಗವರ್ನರ್‌ನ್ನು ಬದಲಿಗೆ, ಕೋ-ಆಪರೇಟೇವ್ ಗವರ್ನರ್‌ನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನಿವಾಯ: ಈಗಿನ ಸ್ಥಾರ್ಟ್‌ಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳು ರಾತ್ರಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಾರಿಜ್ಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳಿಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮೋಟಿ ನಡೆಸಲು ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾಯವಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳು ಕಾಯಿದೆ, ನಿಯಮ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶನಗಳತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾಯತೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೇಂದೆಚೆ ವ್ಯವಹಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವೈದಿಕತೆ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕತೆ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇದೆ.

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳು ಮೂಲತಃ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲ್ತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದಧ್ರ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಎಂದರೇನು? Banking means accepting and lending money. ಇದು ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವವರ ಮತ್ತು ಹಣ ಬಳಸುವವರ ನಡುವಿನ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮಾಧ್ಯಮ. ಪ್ರತಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮೂರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

- ▶ ಹಣ ಪಡೆಯುವುದು (Taking Money)
- ▶ ಹಣ ನೀಡುವುದು (Giving Money)
- ▶ ಹಣ ಗಳಿಸುವುದು (Making Money)

ಈ ಮೂರು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ವೃತ್ತಿಪರತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕ ಆಡಳಿತದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸುವದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ, ಲಾಭದಾಯಕತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

▶ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ತೇವಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚದ ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚದ ತೇವಣಿಗಳ ಅನುಪಾತ ಎಷ್ಟಿದೆ? ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚದ ರೇಷನ್ ತೇ. 70 ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚದ ತೇವಣಿ ತೇ. 30 ರಷ್ಟು ಇದ್ದಲ್ಲಿ Deposit Mix ಅನುಪಾತ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ತೇವಣಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರವು, ಇತರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಬಡ್ಡಿ ದರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ? ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ವಿಕಲ ಜೀತನರಿಗೆ, ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ... ನೀವು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತೆ ಏನಿದೆ?

▶ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ವರಮಾನ ಹೇಗೆದೆ? ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ಹೇಗೆದೆ? ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎನ್.ಪಿ.ಎ.

ಪ್ರಮಾಣ ನಿಗದಿತ ಮಿತಿಯೋಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಒಟ್ಟು ಎನ್.ಎ. ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 10ಕ್ಕೆ ಮೇರಿದರೆ ಅದು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಲಾಭದಾಯಕತೆಗೆ ವೈರಿಕ್ತ ಪರಿಖಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. ನೀವು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಾಲಗಳ ಹೈಕೆ... ಬಂದೊಂದು ವರ್ಗದ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವರಮಾನ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆಯೇ? ಯಾವುದೇ ಬಂದು ವರ್ಗದ ಸಾಲಗಳಿಂದ ವರಮಾನ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾಗು... ಅದನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೀರಾ? ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ?

► ನೀವು ತೊಡಗಿಸಿರುವ ವಿನಿಯೋಗದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮುಂದು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಗಗಳಿಂದ ಬರುವ ಹಣಕಾಸು ಆದಾಯ (Financial Margin) ಕೆನಷ್ಟು ಶೇ. 3 ರಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಲಾಭದಾಯಕತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಕೆನಷ್ಟು ಶೇ.1.25 ರಿಂದ ಶೇ.2 ರವರೆಗೆ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಧಿಕ ಸಬಲತೆಗೆ (Viability) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

► ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲ್ಕೆ, ನಗದು ಶಿಲ್ಕೆಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಶಿಲ್ಕೆ ಹಾಗೂ ನಗದು ಶಿಲ್ಕೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿಯಮಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

► ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿರುವ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಉತ್ಪಾದ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ನೀವು ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ವಿನಿಯೋಗವು Held to Maturity (HTM) ಇದ್ದರೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಇದರ ಬದಲಿಗೆ Held for Trading (HFT) ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರೆಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ?

► ಡಿ.ಡಿ.ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ ಪೋತ್ತಾಯಕವಾಗಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಲಾಕರ್ಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರಿಣಿಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಲಾಕರ್ಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಶುಲ್ಕವು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಲಾಭದಾಯಕತೆಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆಯೇ? ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಏಂಬ ಯೋಜನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಶುಲ್ಕ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಿತಡ್ವಿಂಗ್ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ? ಈ ರೀತಿಯ ಬಂಡವಾಳೆತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದ ವರ್ಷವಾರು ಬರುತ್ತಿರುವ ಇತರೆ ವರಮಾನದ ಪ್ರಮಾಣ (Miscellaneous Income) ಒಟ್ಟು ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ ಶೇ.5 ರಷ್ಟುದೆಯೇ?

► ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ... ರೇವೆನ್ಯು ಮೇಲೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಬಡ್ಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಲೇಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ನಿಗದಿತ ದರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ಡಿ ನೀಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಅದೇ ರೀತಿ ಬರಬೇಕಾದ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನಷ್ಟ ಆಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ... ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಆದಾಗ ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಬಡ್ಡಿ ಆಕರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಿರಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

► ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ /ವರಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ Revenue Audit ಮಾಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯೇ? ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆದಾಯ ಸೋರಿಕೆ (Income Leakages) ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

► ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ/ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಇಂತಹ

ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಸಹಾತಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?

► ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಬೇರೆ ರೀತಿ ವೆಚ್ಚಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆಯೇ? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆದಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ದ್ವಾರಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಅಳವಡಿಕೆ ಹೇಗೆದೆ? ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದರೆ... ಈ ಕೊಲ್ಜಿಯೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಲ್ಲ.

► ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೌಕರರು ನಿಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಗಾಹಕರು. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೇ?

► ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಸೇವೆ ಹೇಗೆದೆ? ಒಮ್ಮೆ ಬಂದ ಗ್ರಾಹಕ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗ್ರಾಹಕನಾಗಿಯೇ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಇದೆಯೇ? (Retain the customer). ಗ್ರಾಹಕರ ಸಭೆ ಅಧಿವಾ ತೇವಣಿ ಸಪ್ತಾಹ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಹಕರ ಹೇಳಿಕೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಗ್ರಾಹಕರು (Profitable customers) ಮತ್ತು ಲಾಭವಲ್ಲದ ಗ್ರಾಹಕರು (Non profitable customer) ಇವರುಗಳ ಅನುಪಾತ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದರ ಮಾಹಿತಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ?

► ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಹಾರವೇ ನಿಜವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದರೆ.. Growth ಎಂದರ್ಥ. ಆದರೆ... ಲಾಭದಾಯಕತೆ ಇಲ್ಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಜವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬರಿಯ Growth ಅಲ್ಲ. ಬೇಕಿರುವುದು Growth with profitability ಅಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಲಾಭದಾಯಕತೆ.

ಕೆಲವೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ನಾಡ್ಯಾಗಿ ಆದರೆ...

ಫೇನ್‌ಬುಕ್ ನಂತರೆ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಅಧಿಕ ಕಾರಣ ಆಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೂಲಕ ಹಣ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವ ಸೇವೆಯೂ ಲಭ್ಯ. ಈ ದಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಧಾರ್ಥಕ ಅಯ್ದು ಒಳಗೊಂಡಿರಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ಸೇವೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೇವೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸುರಕ್ಷಿತವೇ?

ದಿಜಿಟಲ್ ಎಕಾನಮಿಯ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಆಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿಗ್ರ್ಹಣಣ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಹೀಗೆ ಈ ಆಗಳು ಹಣವನ್ನು ದಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿ ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರುತ್ತಿರುವ ಈ ಹೊಸ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅನೇಕರು ತೋಳೇರಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿದರು.

ಇವರಲ್ಲರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಕಾಲ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ, ತನ್ನದೇ ಆದ ದೊಡ್ಡ ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತಾನೂ ಏಕೆ ಹೇಮೆಂಟ್ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲಿಡಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಜಿಸಿದ್ದೇ ತಡ ಮೇಸೆಂಜರ್ ಮೂಲಕವೇ ಹಣ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಿಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಅದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 25 ಕೋಟಿ ಮಂದಿ ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್ ಬಳಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ಈಗಳೇ ಹೊಂದಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಆಪ್ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಹೇಮೆಂಟ್ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ತನ್ನ ತಕ್ಷಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್‌ನಾದ್ಯಾಗಿ ಇದ್ದು.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಜೋತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನಿಯಮಗಳು,

ಎದೆಲೆ ಆಪ್‌ವೋಂದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಹೇಮೆಂಟ್ ಸೇವೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆರೋಬಿಕ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಹೇಳುವಂತೆ, "ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಧಿಕೃತ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ಅರ್ಜು ಸಲ್ಲಿಸುವವರು ಭಾರತೀಯ ಕಂಪನಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ ಆಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು." ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಇದರಷ್ಟು ಆರೋಬಿಕ ನಿರಾಕರಿಸಿತ್ತು ಎನ್ನಲಾಗಿತ್ತು.

ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್, ಅಮೆರಿಕದ ಫೋನ್‌ಬುಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಈ ತೊಡಕು ಎದುರಾಯಿತು. ಆದರೆ 2017ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯುನಿಫ್ಯೂಡ್ ಹೇಮೆಂಟ್ ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗೂಗಲ್ ಟೇಚ್ ಎಂಬ ಆಪ್ ಅಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಕೆ ಬಂತು. ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದ ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್ ಕೂಡ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸ್ತ್ರೀಯವಾಯಿತು.

ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯಿತು

ಅಯ್ದು ಕೆಲವು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಣ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್ ನಡೆಸಿತು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್‌ನ ಸೆಟ್‌ಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೊಸ ಖಾತೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಘೋನ್ ನಂಬರ್ ವರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬಳಿಕ ಯುಟ್ಟಿರುವ ಸೇವೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತರೆದುಕೊಳ್ಳಲುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆಯಾಗಿ ವಿವರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವವು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೇಸರು, ಖಾತೆಯ ಕಡೆಯ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳು ಮಾತ್ರ ಡಿಸ್ಪ್ಲೇ ಆಗುವುದು. ಅದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖಾತೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅಷ್ಟು ಖಾತೆಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುವವು. ಅದರಲ್ಲಿ

17 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾಲಿಗೆ ಎನ್‌ಬಿಎಸ್‌ನ ನಷ್ಟಿ

ಮುಂಬೈ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಭ್ರಾಂಕೋಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಂತಿಮ ದೊಡ್ಡ ಭ್ರಾಂಕ್ ಎನಿಸಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸೇರ್ಕೆ ಭ್ರಾಂಕ್ (ಎಸೋಬಿಬ) ಮೊದಲ ಬಾಲಿಗೆ 3ನೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. 2,416.37 ಕೋಟಿ ಸಾವಂತ್ ಅಲೋನ್ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹಾಗೂ ರೂ. 1,886.57 ಕೋಟಿ ನಿವ್ವಳ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದೆ. ಮರುಪಾವತಿಯಾದ ಸಾಲಗಳ ಮೊತ್ತ ಶೇ.5.61 ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಎಸೋಬಿಬ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ರಜನೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯಾಗದ ಸಾಲಗಳ ಮೊತ್ತ ಶೇ.4.24 ಇದ್ದು, ರೂ. 2,610 ಕೋಟಿ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಬಂದಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ್ಡಿಯೇತರ ಆದಾಯ ಕೊಡ ಶೇ.29.75 ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ರೂ. 8,084 ಕೋಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದನ್ನು ನೀವು ಬಯಸುತ್ತಿರೋ ಅದನ್ನು ಆಪಾರೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ದೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ನ ವರಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗುವುದು. ಕಡೆಯ ಹಂತವಾಗಿ ಯುಟಿವರ್ಗ ನಿಮ್ಮದೇ ಇನ್ ಹೊಂದಲು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಲಕ ವರಿಫಿಕೇಷನ್ ನಡೆದು ನಾಲ್ಕು ಅಂತಿಗಳ ಇನ್ ಸಿಫಾರಸುವುದು. ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು.

ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ : ಕೇಂಬ್ರಿಂಡ್ ಅನಾಲಿಟಿಕ್ ಪ್ರಕರಣ ಬಯಲಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಆತಂಕವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟಿ ಅಶ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಳಕೆದಾರರು ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂಬ್ರಿಂಡ್ ಅನಾಲಿಟಿಕ್, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನಿಂದ ಕೋಟ್ಟಿಂತರ ಬಳಕೆದಾರರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡ ರೀತಿ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದೆ. ಖಾಸಗಿತನ, ಮಾಹಿತಿಯ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಮಟ್ಟಿಹಾಕಿದೆ.

ವಾಟ್ಸ್ ಆಪ್‌ನ ಖಾಸಗಿ ನೀತಿಯೇ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಓದಿದ ಹೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ಆತಂಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದರದು: "ನಿಮ್ಮ ಪೇಮೆಂಟ್ ಸೇವೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ನೆರವು ಪಡೆಯಲು ಬಳಕೆದಾರರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸೇವೆ ಮಾರ್ಪೆಸುವ ಮೂರನೆಯ ಭಾಗಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಪೇಮೆಂಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪ್ರೋವೈಡರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ (ಎಸೋಬಿ) ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು, ವಹಿವಾಟಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ನೆರವು ಬದಗಿಸಲು, ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆಯ ಸುರಕ್ಷಿತತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ವಿಳಾಸದ ವಂಚನೆ ತಪ್ಪಿಸಲು, ಈ ವಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪೇಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋವೈಡರಿಗೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೇವೆ ಮಾರ್ಪೆಸುವ ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು."

ಯಾವ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ?: ಪಿಎಸ್‌ಪಿ, ಬಳಕೆದಾರರ ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ, ನೋಂದಾವಣ ಮಾಹಿತಿ, ಮೊಬೈಲ್ ಮಾಹಿತಿ, ವಚ್ಯುವಲ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ವಿಳಾಸಗಳು, ಬಳಕೆದಾರರ ಯುಟಿಲಿ ಇನ್ ನಂಬಿರ್, ವಹಿವಾಟಿನ ಮೊತ್ತ ಮುಂತಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್ ಇತರ ಸೇವೆ ಮಾರ್ಪೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ!

ವಾಟ್ಸ್ ಆಪ್ 2014ರಲ್ಲಿ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನ ತಕ್ಕಿಗೆ ಹೋದ ಕಂಪನಿ. ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಬಳಕೆದಾರರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ತನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಲ್ಯುವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೆಲ್ಯುವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯೇ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭೀತಿ, ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಇಂಥ ಮೊತ್ತಲ್ಲಿ ಅದೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಾಟ್ಸ್ ಆಪ್ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟಿ ಸೇವೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಬಳಸಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡಿ ಇಷ್ಟಿತೇ?

SIR M. VISVESVARAYA CO-OPERATIVE BANK LIMITED

Corporate Office: #109, Shankar Mutt Road, Shankarapuram, Bangalore-560 004. Ph: 080-2661 1141
E-mail: corporate@vcb.co.in website : www.vcb.co.in

One of the leading Urban Co-operative Banks in Karnataka.

VARIOUS SERVICES OFFERED*

- Loans for small & medium scale industries
- Housing Loan upto Rs.70.00 lakhs.
- Mortgage Loan for various purposes
- Loans for higher education & professional courses
- Loans for Hospitals, Hotel industry, Food processing etc.
- Loans for nonconventional energy systems
- Loans for educational institutions
- Loans for two wheelers and four wheelers
- Loans for self employed persons
- Gold Loan upto Rs.5.00 Lakhs
- Loans on Government Securities
- Personal Loan upto Rs.5.00 lakhs
- Safe Deposit Locker facility
- Local Pay Order and D.D facility for selected Cities
- Deposit insurance upto Rs.1.00 lakh
- Issue of cheque books at free of charge for senior citizens
- Separate counters for senior citizens
- Any Branch Banking facility
- Opening of NRE/NRO rupee account.
- NEFT/RTGS/Foreign remittance facility for transfer of funds
- ATM facility
- E-stamping facility.
- SMS ALERT SYSETM

*Terms & Conditions apply.

Introduced
ATM Sharing

Introduced
Personalised
Cheque Books

Interest on Home Loan
As low as 9% P.A.
*Terms & Conditions apply.

Eleven fully computerized
Branches under
Core Banking spread all
over Bangalore City.

Total Deposits
Exceeds
₹ 2037
Crores

Total Working
Capital Exceeds
₹ 2238.13
Crores

Total
Business Mix
Exceeds
₹ 3125
Crores

Best Alternative Income Growth Award
By Frontiers in cooperative banking award
2015

Second Best Cooperative Bank Award
in Mobilisation of Deposits.

Share Capital
₹ 49.33
Crores

Reserves
₹ 125.74
Crores

Advances
₹ 1088
Crores

Customer
Base
More than
1.70 lacs

Members
More than
19747

BOARD OF MANAGEMENT:

Sri. K.N. Venkatanarayana
President

Sri. Shankaranarayana Rao
Vice-President

Directors: Sri. H.K. Nanjunda Swamy
Sri D.S. Honnappa
Sri R. V. Krishna Murthy
Smt. Rekha Lakshman

Sri. Ramananda
Sri M. Ananth
Sri. S. Venkatesha Sastry
Sri. B.S. Gururaja

Sri B.S. Srivathsa Rao
Sri B.S. Ravishankar
Sri. M. S. Vijaya Kumar

Sri H.R. Gopinath
Sri T. Shrinivasa Rao
Smt. Nalini Shivashankar

Smt. Y. S. Srividya
Assistant General Manager

Sri. L. Ganesh
Assistant General Manager

Sri. T. S. Guruprasad
Chief Executive Officer

BRANCHES : Kumara Park West : Ph. 22956401/402 - Shankar Mutt Road : Ph. 22956403/404 - Rajajinagar : Ph. 22956406/407
J.P. Nagar : Ph. 22956409/410 - BSK III Stage : Ph. 22956411/412 - Vijayanagar : Ph. 22956413/414 - Kengeri : Ph. 22956415
Mathikere: Ph. 22956416 - BTM Layout : Ph. 22956417/418 - Rajarajeshwarinagar : Ph. 22956421 - Konanakunte : Ph. 22956422

‘ಭೀಮ’ ಅಪ್ ಬಳಕೆದಾರರು ಮಿನ್‌ ಮಾಡ್ಲೆ ಓದಿ ಈ ನುದಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡ್ಯಾಮು ಭೀಮ್ ಅಪ್ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಆಯಪ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ಷಮ್ಮುರ್ ಕೇರ್ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತರಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ನಕಲಿ ಕ್ಷಮ್ಮುರ್ ಕೇರ್ ಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬು ವಂಚನೆ ನಡೆಸಿರುವ ಪ್ರಕರಣ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಫೋನ್‌ನೇ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಳಕೆಕೊಂಡು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜನರನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಲೀಸರಿಗೆ ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಬ್ಯೆ ಮೊಲೀಸರು ಬಲೆ ಬೀಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗುಜರಾತ್ ಮೂಲದ ಅನಿಲ್ ಚತುರ್ವೇದಿ ಎಂಬುವರು ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಭೀಮ್ ಅಪ್ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸಿದ್ದಾರು. ಆದರೆ, ಹಣ ಜಮೆ ಆಗಿರಲ್ಲಿ, ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅನೋಲ್ಯೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುದುಕಿ ವೆಬ್ ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ಷಮ್ಮುರ್ ಕೇರ್ ನಂಬರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕರೆ ಸ್ನೇಕರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ, ಶಾಂತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಜರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸೋಟಿಫಿಕೇಶನ್‌ ಅನ್ಸ್ವರ್ಪ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ

ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಅನಿಲ್ ಪಾಲೀಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಳಿಕ ಅವರ ಶಾತೇಯಲ್ಲಿದ್ದ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಡತವಾಗಿದ್ದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಗ ತಾನು ವಂಚನೆಗೊಳಗಾಗಿರುವುದರ ಅರಿವಾಗಿ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದ್ದಾರೆ. ಎಫ್‌ಎಪ್‌ಆರ್ ದಾಖಲಿಸಿರುವ ವಸೋರ್‌ವಾ ಮೊಲೀಸರು ಶೀಘ್ರವೇ ವಂಚನನ್ನು ಬಂಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಮ್ಮ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬದಲಾಗಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು, ಏಕೆ ಗೊತ್ತಾ?

ಹಾಲೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಹೊಸ ಕಾರ್ಡ್ ನೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಗಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಸಂದೇಶ ಬಂದಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಜಿಪ್ ಆಧಾರಿತ ಯುರೋಪ್ ಮಾಸ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಏಸಾಗೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತನ್ನ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಂದೇಶ ಕಳಿಸಿವೆ.

ಗ್ರಾಹಕರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗೆ ತೆರಳಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಡ್ ಬದಲಾಗಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು, ಈಗಿನ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟಿಕ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ 2018ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ಕ್ಕೆ ಹೊನೆಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟಿಕ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬದಲು ಜಿಪ್ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಡ್ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 2016ರಲ್ಲೇ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಸಧ್ಯದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ 39.4 ದಶಲಕ್ಷ ಸ್ಕ್ರಿಯ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, 944 ದಶಲಕ್ಷ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟಿಕ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಪಿಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸ್ನೇಹ್ ಮಾಡಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಜಿಪ್ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಪ್ ಮತ್ತು ಪಿಂಟು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಕಾರ್ಡ್ ಮೊಸದ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿವರಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಕ್ರಾಂತ ಹ್ಯಾಕ್ ಅದರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೊಣ ಹೊಲುತ್ತಾ..? ಆರ್ಜಿಬ್ ನಿಯಮ ಏನೇಷ್ಟು..?

ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯು ಸೈಬರ್ ಕ್ರೇಮ್ ಅಟ್ಯಾಕ್‌ಗೆ ಬಣಿಯಾದರೆ ಅಂದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ ಪಾಸ್‌ವಡ್‌ ಕಡು ಆನೋಲ್ಯೆನ್ ಮೂಲಕ ಕಡ್ಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣಿ?

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಆರ್ಜಿಬ್) ಇಂತಹ ಅವೃವಹಾರದ ಸಂಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಣಿಗಾರಿಕೆ ಯಾರದ್ದು ಎಂಬ ಬಗೆಗಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಕಳಿದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಆ ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಅವೃವಹಾರ ಹೆಚ್ಚುವ ಫಟನೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಾಗರೀಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅದು ಸಾಧಿಸಿತ್ತು.

2017-18ರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಆರ್ಜಿಬ್ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕೆಂಗ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫ್ರೋಂ್ ಕುರಿತಂತೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಹೊಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಚಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಇವು :

- ಮೊನ್ಯು ಹೊಣಿಗಾರಿಕೆ :** ಗ್ರಾಹಕನ ನಿಲ್ವಾಕ್ಷರಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಗ್ರಾಹಕನೇ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಣಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಹೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- ಸೀಮಿತ ಹೊಣಿಗಾರಿಕೆ :** ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆದೊರದೆ, ಗ್ರಾಹಕನ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಸಿಸ್ಟಂನಿಂದ ಆಗಿದ್ದರೆ ಗ್ರಾಹಕ ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ 3 ದಿನದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನಧಿಕೃತ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫ್ರೋಂ್ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು

ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- ಚೋಡ್‌ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿಯಂತೆ ಹೊಣಿಗಾರಿಕೆ :** ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನಧಿಕೃತ ವೃವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಹಕ 7 ವರ್ಕಿಂಗ್ ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದ್ಲಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಚೋಡ್ ಅಂಗೀಕೃತ ನೀಡಿಯಂತೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಹಕರು ತಿಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿಂತೆಗೆ ಅನಧಿಕೃತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವೃವಹಾರವು ನಡೆದ ದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದಿದ್ದು 10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಹಕ ನೀಡಿದ ದೂರನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀನಿಧಿ ಲೈಂಡ್ ನ್ಯಾರ್ಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಆಡಳಿತ ಕಛೇರಿ : ನಂ.113, ಆರ್.ವಿ. ರಸ್ತೆ, ವಿ.ವಿ ಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560004.

ದಿನಾಂಕ : 31/03/2018ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ

ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರು	8475
ಪ್ರೇರು ಬಂಡವಾಳ	1,379.87
ಕಾಲ್ಯಾಂಸಿದ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಧಿಗಳು	1,521.58
ತೇವಣಿಗಳು	20,541.67
ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳು	13,814.29
ಹೊಡಿಕೆಗಳು	8,645.42
ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ	23,927.75
ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ	363.95

ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

- ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ATM, POS, E-Commerceಗಳನ್ನೆಲ್ಲಗೊಂಡ ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.
- ಉಚಿತ SMS ಅಲಟ್‌ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರದ ಸೇವೆ ಡೆಪಾಸಿಟ್ ಲಾಕ್ ಮತ್ತು ಇ-ಸಾಂಪಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.
- ECS ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್, NEFT/RTGS/IMPS ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.
- ಸ್ಥಳೀಯ ಪೇ-ಆರ್‌ ಮತ್ತು ದಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.
- ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ತೇವಣಿಗಳು ಡಿ.ಎ.ಸಿ.ಜಿ.ಸಿ ವಿಮಾ ಭದ್ರತೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೀರೇವಾಗಿ ಶ್ರೀನಿಧಿ ಚೆಲ್ನಾ ಸೇವಿಂಗ್ ಖಾತೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.
- POS ಸ್ವೇಚ್ಚಿಂಗ್ ಮೆಷಿನ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ On-site ATM ಮೆಷಿನ್ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿಷ್ಟಿತ ತೇವಣಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು

31 ದಿನಗಳಿಂದ 90 ದಿನಗಳವರೆಗೆ	6.00 %
91 ದಿನಗಳಿಂದ 180 ದಿನಗಳವರೆಗೆ	6.50 %
181 ದಿನಗಳಿಂದ 1 ವರ್ಷದವರೆಗೆ	7.50 %
1 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ 2 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ	8.75 %
2 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ	9.00 %
5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ	8.50 %

- ಶ್ರೀನಿಧಿ ಕ್ಷಾತ್ರ ಸಟಿ-ಫಿಕೆಟ್ ಮತ್ತು ರೆಕರಿಂಗ್ ಡೆಪಾಸಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಧಿ 15 ತಿಂಗಳು.
- 1 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ ಅವಧಿಯ ಹಿಂದು ನಾಗರಿಕರ ತೇವಣಿಗಳಿಗೆ 0.50%ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ 80 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ ವರ್ಯೋಮಾನದ ಅತಿಹಿಂದು ನಾಗರಿಕರ (Super Senior Citizens) ತೇವಣಿಗಳಿಗೆ 1% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ.
- ರೂ. 1 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದ 1 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ ಅವಧಿಯ ತೇವಣಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ 0.50% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ, ಹಿಂದುನಾಗರಿಕರಿಗೆ 1% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಅತಿಹಿಂದು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ (Super Senior Citizens) 1.5% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ.

ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವರೆಡ್ಡಿ	: ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶ್ರೀ ವಿ. ಶಂಕರೆಡ್ಡಿ	: ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು	ಶ್ರೀ ವಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚೆನ್ನಾರೆಡ್ಡಿ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಗನ್ನಾರೆಡ್ಡಿ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಸೋಮಶೇವರೆಡ್ಡಿ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಲ್. ಅಶೋಕಸುಮಾರ್	: ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರೆಡ್ಡಿ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸುರೆಡ್ಡಿ	: ಕಾರ್ಯಾನುಸೂತ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶ್ರೀ ಸಿ. ವಿಜಯರೆಡ್ಡಿ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್.ನಂಜಾರೆಡ್ಡಿ	: ಕಾರ್ಯಾನುಸೂತ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಸ್ವತಮೃ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥಾ ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ	: ಕಾರ್ಯಾನುಸೂತನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿ. ಸುಜಾತ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಶ್ರೀ. ಎಲ್. ಬಾಬುರೆಡ್ಡಿ	: ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
ಶ್ರೀ ಟಿ. ದಯಾನಂದ	: ನಿರ್ದೇಶಕರು		

ದೂರವಾಣಿ : ಆಡಳಿತ ಕಛೇರಿ : 080-26601152/153; ವಿ.ವಿ. ಪುರಂ ಶಾಖೆ : 080-22410151/22429151, 9900569151;

ಬೋಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಶಾಖೆ : 080-25722152/153, ಮಾರತ್ತಹಳ್ಳಿ ಶಾಖೆ : 080 25401160/61.

ರಘುವನಹಳ್ಳಿ ಶಾಖೆ : 080-28435152/153, ಅರಕೆರೆ ಶಾಖೆ : 080-26481152/26488151

ಇ-ಮೆಯಲ್ : sssbn@sreenidhibank.com Website : www.sreenidhibank.com

THE RADDI SAHAKARA BANK NIYAMITHA, DHAKWAD

HEAD OFFICE

Opp Basel Mission School, Station Road, Near Head Post office, Dharwad - 580001

Reg. No. 724,

Est : 04-02-1914

Reserve Bank of India - Licence No. UBD : K.N. - 1140 - P
Ph. No. 0386-2796215, 2448118, 2743475 - Fax - 0836-2444542
E-mail : raddibank@gmail.com / raddibank@rediffmail.com

We serving the people throughout 25 Branches and 1 Extension Counter with in inter-state of Karnataka.

Branches

Dharwad, Hubballi, Haveri, Ranebennur, Gadag, Navalgund, Annigeri, Naragund, Mulagund, Belgavi, Saundatti, Ramdurg, Gokak, Yaragatti, Mudalagi, Bagalkot, Jamkhandi, Mudhol, Galagali, Vijayapur, Muddebihal, Chitradurga, Davanagere, Huvin-Hadagali, Koppal, Extension Counter - Saraswatpur - Dharwad

- 104 Years of Service
- Share Capital Rs. 15.42 Crores (As on 31-03-2018)
- Reserve & Other Funds Rs. 62.12 Crores
- Working Capital Rs. 528.06 Crores
- Deposits Rs. 450.52 Crores
- Loans & Advances Rs. 278.87 Crores
- Deposits are Insured D.I.C.G.C. and Attractive Interest Rates on Deposit
- Senior Citizen 0.50% Extra
- State Deposit Lockers Available
- Competitive Interest Rates on Loans and Advances
- Core Banking Solution with new technical features
- RTGS / NEFT facilities available
- Direct Clearing Member (C.T.S.)
- Shortly we are Introducing A.T.M. Facility
- Net N.P.A. 0.00%

Sri V.R. Nagavi

Chief Executive Officer

Sri K.B. Naik

Vice-President

Sri K.L. Patil

President

BOARD OF DIRECTORS

Sri H.K. Patil, H.V. Madalli, Y.G. Melligeri, N.H. Konaraddi, V.D. Kamaraddi, L.R. Udapudi, A.Y. Patil, P.V. Masti, R.G. Budihal, G.B. Vantagodi, K.V. Hulakoti, V.H. Bidari, S.N. Nadagoudar, M.V. Manakur, D.G. Jogannavar, Smt. B.V. Navalagund, Smt. S.C. Huchannavar, A.L. Potnis, R.L. Kanabur

ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಗಣ್ಯರ ಅನಿಸಿಕೆ

ಸಹಕಾರ ಚೆಳವಳಿ, ಸಹಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲ ನಾಗರೀಕರಿಗೂ ಅವಶ್ಯ, ಅನಿವಾಯ ಎನಿಸಿದೆ. ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥರಗಳ ಪ್ರಮುಖರು ಆಸ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷವೇ ಸರಿ. ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಣ್ಯರ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ

ಹಾಗೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ

ಇವುಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ತರವೇತಿ ಹಡೆಯಲುವುದು

ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇದು

ಮೋಷಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

■ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೋರ್ಟ್

ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಹಂಗಾಮೆ ಸಭಾಪತಿಗಳು

ಅಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳದೊಂದಿಗೆ

ಆರಂಭವಾಗಿರುವ ಸಹಕಾರಿ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮುದ್ರು ವರ್ಗದ

ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ

ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ

ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೊಂದಿವೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗೆ

ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೇವಣಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

■ ಶ್ರೀ ಬಂಡಪ್ಪ ಕಾಶೆಂಪೂರ, ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಲಿತ

ಸಮುದಾಯದವರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ

ಪಾಲ್ಯೋಜ್ಯವ ಮೂಲಕ

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಿದೆ.

■ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಟಿ. ದೇವೇಗೌಡ,

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು.

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡುವ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಲಾಭಗಳಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ

ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥೆಯ

ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಲಾಭ

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

■ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಮ ನಾಡಗೌಡ,

ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಸಚಿವರು

ನ್ಯಾಷನ್ : 1907

ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಮಿಟೆಡ್

ಆಡಳಿತ ಕಣ್ಣೇರಿ, ನಂ. 3, ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-18

ಕಣ್ಣೇರಿ : 26678572 : 26600512 : 26609066 : 65765582

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : 26606377 : ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು : 26617980 : ಟೆಲಿಫೋನ್ : (080) 26617980

E-mail : bccb_2005@yahoo.co.in, Web : bccbl.co.in

ಶಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

1	ಪ್ರಧಾನ ಕಣ್ಣೇರಿ	26672751 / 9342781401	12	ಆರ್.ಟಿ.ನಗರ	23650122 / 9342781412
2	ವಿಜಯನಗರ	23302005 / 9342781402	13	ಜಾನಪ್ರೀತಿನಗರ	23240023 / 9342781413
3	ಜಯನಗರ 9ನೇ ಬ್ಲಾಕ್	22442389 / 9342781403	14	ಹೆಚ್.ಆರ್.ಬಿ.ಆರ್.ಲೇಟೆಂಟ್	65765581 / 9342781414
4	ಇಂದಿರಾನಗರ	25250194 / 9342781404	15	ಕೃಷ್ಣರಾಜಮಂರಂ	25610409 / 9342781415
5	ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಿಮುಖ	26707349 / 9342781405	16	ರಾಮನಗರ ಟೋನ್	27271173 / 9342781416
6	ಶಾಂತಿನಗರ	22219211 / 9342781406	17	ಟಿ.ದಾಸರಹಳ್ಳಿ	28390222 / 9342781417
7	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಮುರಂ	23491120 / 9342781407	18	ಹುದೆಂಪನಗರ(ಮೈಸೂರು)	0821-2490163 / 9342781418
8	ಸಂಜಯನಗರ	23414135 / 9342781408	19	ಹೊಸರು ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಕಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ	25744442 / 9342781419
9	ಪದ್ಮನಾಭನಗರ	26890199 / 9342781409	20	ಯಲಹಂಕ	28561898 / 9342781420
10	ಕೋರಮಂಗಲ	25522721 / 9342781410	21	ಅಂಜನಾನಗರ	9844049992 / 9342781421
11	ಆವಲಹಳ್ಳಿ	26420357 / 9342781411	22	ಕೋಣನ ಕುಂಟೆ	263210022 / 9342781422

ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂಶ್ಲಷಿತ ಸೇವೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗಮನ

- ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 2001-02, 2003-04 ಮತ್ತು 2007-08ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ “ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್” ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ.
- ತೆರಿತ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಾಗಿ “ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ” ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ NEFT / RTGS ಹಾಗೂ ATMನ್ನು Rupay ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ದೇಶದ ಉತ್ತಮ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ತೇವಣಿಗಳು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಇನ್‌ಶ್ರೋರ್ನ್ ಅಂಡ್ ಕೆಡಿಟ್ ಗ್ರಾರಂಟಿ ಕಾರ್ಡ್‌ರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಮುಂಬಯಿರವರಿಂದ ವಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದೆ.
- ತೇವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಅವಧಿ ತೇವಣಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಡಿತವಿಲ್ಲ.
- ಶೇಕಡ 1 ರಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಅವಧಿ ತೇವಣಿಯ ಶೇಕಡ 90 ರಪ್ಪು ಸಾಲಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರ ಕಪಾಟಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಡಿಮ್ಯೂಂಡ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ (ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ) ಮತ್ತು ಹೇ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಕರ್ಮಾಣ್ಡೆ ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

(ದಿನಾಂಕ : 31.03.2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ಸ್ಥಾತ್ಮ) (ರೂ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

1.	ಫೇರು ಬಂಡವಾಳ	ರೂ. 83.68
2.	ಆಪಧ್ಯನ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿಧಿಗಳು	ರೂ. 154.92
3.	ತೇವಣಾತಿಗಳು	ರೂ. 1933.57
4.	ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ	ರೂ. 2172.17
5.	ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳು	ರೂ. 1300.23
6.	ಗುಂತಾಯಗಳು	ರೂ. 785.55
7.	ಲಾಭ (ನಿವ್ವಳಿ)	ರೂ. 21.92

ಅವಳಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಪ್ಪ ಆರ್.

ಡಾ. ದೇವರಾಜ್ ಟಿ.ಎಂ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು :

ಅಂಜನಪ್ಪ, ರಘುನಾಥ್ ಸಿ., ವಿಜಯ ಜಿ.ಎಸ್., ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಕೆ., ಶುರೇಶ್ ಕೆ.ಎ., ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಬಿ.ಆರ್. ಬಸವರಾಜು, ಯು.ಪಿ.ಮುರಾರೀಕ್, ಚಿಕ್ಕಣಿಯ್ ಕೆ.ಸಿ., ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಶಿವಣಿ ಕೆ., ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಎನ್., ಮೇನಾಹುಮಾರಿ ಕೆ.ಪಿ., ಬಿ. ಗಂಗಾಧರ – ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು (ಪ್ರಭಾರ)

ಅರ್ನಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಹಾತ್ತಾಲ

ಪ್ರಾಣಿಗೊಡ

ಕನ್ನಡ ವಾಹಿನಿಯ ಜನಪ್ರಿಯ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಿ ‘ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿ’ ಕೂಡ ಒಂದು. ‘ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿ’ ಸೀರಿಯಲ್‌ನಿಂದ ಸನ್ನಿಧಿ ಅಲೆಯಾಸ್ ವೈಷ್ಣವಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೋ ಅಥವಾ ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಾಗಿ ಕಾಲಿವ ವೈಷ್ಣವಿರವರ ನಟನೆಯಿಂದ ಸೀರಿಯಲ್ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ, ಅದು ಏಕೈಕರ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಡೋಣ. ಒಂದಂತು ನಿಜ, ಹೀರೋ ಜರ್ಗಿನ ಇವಳ ಜಗತ್, ರೋಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಪ್ಪಣಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ತಿರುವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಧಾರಾವಾಹಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯೇ ಈ ವೈಷ್ಣವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ ಹೇಳಿ : “ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಮ್ ಬಾಯ್ ಹೇಗಿರಬೇಕು” ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ, “ತುಂಬಾ ಸಿಂಪಲ್ ಆಗಿರಬೇಕು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವಂತವನಾಗಿರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ತಾಯಂದಿರನ್ನ ತುಂಬಾ ಗೌರವಿಸಬೇಕು, ನನ್ನನ್ನೂ ತುಂಬಾ ತುಂಬಾ ತ್ರೀತಿಸಬೇಕು, ಆದರೆ ಯಾವತ್ತೂ ನನಗೆ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಬಾರದು” ಎನ್ನುವ ಈ ಬಲು ಜಾಣೆಯಾ ಹೋದು. ನಿಮ್ಮ ಮನಗೆ ಹೊಸ ದುಬಾರಿ ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಂತೆ ಹೋದಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ; ಹೋದು ಮುಂಚಿನ ಹಾಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜನ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವು.

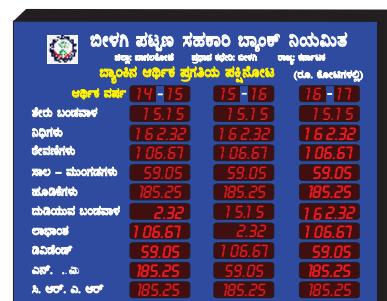
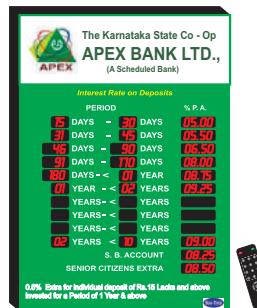
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿನಯದಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿಚ್ಯಂ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಉಳಿತಾಯ ಅಂಶನಾದರು ಮಾಡುವಿರೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ; “ಹೋದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವಾಲ್ಪ ಹಣ ಆಗ ಈಗ ಚಿನ್ನದ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೂಡಿಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಂದೆ ನೇರೆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆ ಖಿಸಿ ಖಿಸಿಯಾಗಿ ಇರಬಯಸುತ್ತೇನೆ !”

DigiTech is one of the leading manufacturers of various LED display board for banks since 17 years

Token Display System

Product

- * Electronic Q Management system
- * Bank Token Announcer system in Multi Languages
- * Foreign Exchange Display system
- * Bank Interest Rate Display system
- * Nurse Calling system
- * Large Size Digital Clock
- * International Digital Clock
- * Master & Slave Digital clock
- * Industrial production information display system

Client List

- * Sri Subramanyeshwara Co-Op Bank
- * Sri Guru Raghavendra Souharda Bank
- * Swabhimani Souharda Credit Co-Op Bank
- * Aishwarya Co-op Society
- * Sudha Co-Op Bank
- * Lakshmi Vilas Bank
- * Janatha Co-Op Bank
- * Apex Bank
- * Bharath Co-op Bank
- * Kaveri Grameema Bank
- * State Bank of India Group
- * Canara Bank
- * Corporation Bank
- * Vijaya Bank
- * Bank of India

DIGI-TECH

971, 1st 'J' MAIN, 2nd STAGE, GIRINAGAR, BANGALORE -560085
PH:080 26724976,65987905,MOB: 9686732703

email: digitech8@rediffmail.com login:www.digi-tech.net.in, www.digi-techdisplay.com

ಪ ಪ ಪ
ತ ತ ತ
ಗ ಗ ಗ
ಳು ಳು ಳು

ದಂಜಿರವಾರಿ ಯೋಚಿಸಲ

"ಆಡಳಿತ ವೈಫಲ್ಯ", "ಅಸಮರ್ಪಕ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ", "ಕ್ಷೇತ್ರಿಕ್ಕು ಸುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕತೆ" ಇದೆಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮದ ಹೊರತಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಗಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾಜೀವ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಈ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ, "ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ಅದರ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದರ ವೈಫಲ್ಯಗಳಿಗೂ ಹೊಂಗಾರನಾಗುತ್ತದೆ" ಮಾತುಗಳು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲಿ.

► ಶ್ರೀಮತಿ ಮಮತಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಕೆ.ಆರ್. ನಗರ

ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಅರಿಯದ ಜನ ಖದ್ದರೆ

ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವೈವಹಾರವನ್ನು ಇಂದಿನ ಬಹುತೇಕ ಯುವಜನತೆ ಮೊಬೈಲ್. ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್ ಅಥವಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಾದರೂ, ಇಂದಿಗೂ ಯಾವುದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಅರಿಯದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ವೈವಹಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಏಕೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ.

► ಸುರೇಶ್ ಶೈಕ್ಷಿಕ್, ಧಾರವಾಡ

ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ

ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ದೇಶದಲ್ಲೀ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞನದ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾರ್ಥಿತ ತರಬೇತಿ ಕೋರ್ಸನ್ನು ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಈ ಕೋರ್ಸನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಹಾಮಂಡಳವು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಸಿಟಿಂದಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮಗಳ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

► ಸುಖ್ರಿಷ್ಟಿ ಆಚಾರ್ಯ, ಉಡುಪಿ.

ಮಹಾಮಂಡಳದ ಅಡಳಿತ ಮಂಡಳ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ
ನಿಸರ್ವಜೀವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಸಿ. ಪಾಟೀಲ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಪರಮಾರ್ಥಿಯ್ಯ
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

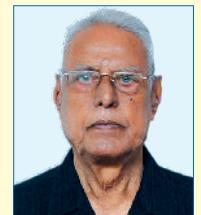
ಶ್ರೀ ರಂದ್ರೆಗೌಡ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ತಮೇಶ ಮಲ್ಲಿಷ್ವ ಮನೋಳಿ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಬಿ.ಹೆಗ್ಡಾರ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸರಳಾಯ ಕೆ.
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಪಿ. ತೇವಾದಿ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

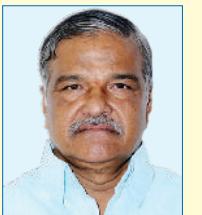
ಶ್ರೀ ರಾಜಕೆವರ ಪ್ರಿ. ಶೀಲವಂತ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಚ್.ಸಿ.
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ.ಗಂಡಿ ಬಕ್ಕೇಶಪ್ಪ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

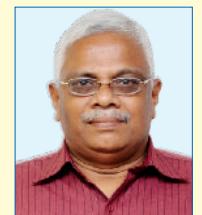
ಶ್ರೀ ಕಾಳಿಷ್ಟ ಕೆ.
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕರಂಗನ್ನಿ ಟಿ.ಆರ್.
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಸೋಣಿಡ ದೊಡಗೊಡರ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮನ ಎಂ.ಎನ್.
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಆರ್. ಕಲ್ಲಿರ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

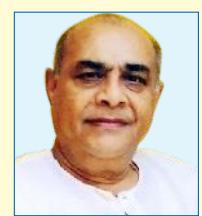
ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಿಂಗ ರಘುನಂದನ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಕೆ. ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಭಾ.ಆರ್.
ಸಹಾರ ಸಂಖ್ಯಾ ನಿರ್ಬಂಧಕರು -
ಪದನಿರ್ತ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಬಾಬು
ವಿಶೇಷ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ

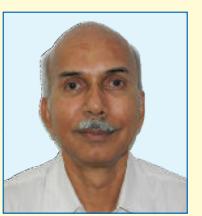
ಶ್ರೀ ಉರುಣಿಕ್ಕಮಾರ ಎಂ.ಕೆ.ಎನ್.
ವಿಶೇಷ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಬಿ.ಎಂ. ಮಂಡಿ
ವಿಶೇಷ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ

ಶ್ರೀ ತಮೇಶ್ ಎನ್. ಕೆರೋ
ಮುಖ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಾಧಿಕಾರಿ

ಶ್ರೀ ಸುಧಾಕರ ಭಟ್ಟ
ಸಲಹಾಗಾರ

ಮಹಾಮಂಡಳದ ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಧಿ ಸ್ಲಾಹಾ ಸಮಿತಿ ನಡ್ವೆಯು

ಡಾ॥ ಅರ್ಕೇಕ
ಎಚ್.ಕಾಟೀಲ

ಶ್ರೀ ಬಾಳಾಪಾಠೇಯ
ಎಸ್. ಕಂಕುತ್ತರೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಸುಧಾಕರ

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ
ಪಾಟೀಲ ಹೆಚ್.ಎನ್.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ತಿಮ್ಮಯ್ಯತೆಟಿ

ಡಾ. ಆರ್.
ಇಂಗೋವನ್ಸ್

ದಿನಾಂಕ: 19.09.2018 ರಂದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ನಿರ್ವಹಿತ ಸಭೆಯು ಮಹಾಮಂಡಳದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳ ನಿರ್ಬಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಾರ್ಯ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ ನಿರ್ವಹಿತ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಒ.ಎನ್. ಪರಮಶಿವಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು.

ದಿನಾಂಕ : 27.08.2018 ರಂದು ಕನಾಡಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳವು ದೇಶಗಾವಿ ಮತ್ತು ದುಲ್ಲಾಂ ವಿಭಾಗದ ಪಟ್ಟಣ ಸರ್ಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿವಾಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ ವಿಶೇಷ ತರಫೆತೆ ಶಿಂಗರವನ್ನು ಏಪ್ರಿಲಿನ್ನು. ಮಹಾಮಂಡಳದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಹಣಾರ ಇವರು ಶಿಂಗರವನ್ನು ಉದಾಧಿಸಿದರು.

Safe Breaker's Nightmare!!

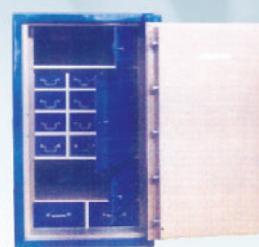
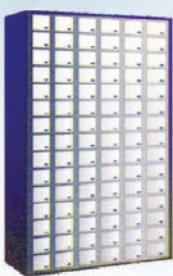
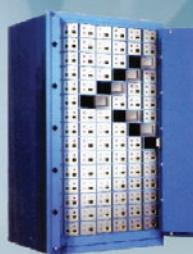
The Mark of Security, Safety
Strength and Durability

KAMMAR UDYOG

MANUFACTURES OF :

- Steel Fire and Burglar Proof Safes
- Steel Safe Deposit Locker Cabinets
- Steel Safe with Safe Deposit Locker Cabinets
- Steel Strong Room Door with Grill Gate
- Steel Dressing Cabinets / Office Cabinets
- Steel Cash Boxes
- Cabins for M/s. BEML, KGF & MYSORE

Siddheshwar Compound, Bankapur Chowk, P.B. Road, HUBBALLI-580 024.

Tel : 0836-2244426, Fax : 0836-2246856, Cell : 99805 24275

E-mail : kuhubli@gmail.com Website : www.kammarudyog.in